

Tööturuamet
 korraldaja
 Endl
 Vastu
 Telef
 Anu i
 tel: 62
 Ülle V
 tel: 62
 Anne
 tel: 66

bör
 allin
 0 - 10
 faks
 sultat
 st: anu.kippar@tta.ee
 daja
 korraldaja
 nsult
 3, e-post: ylle.veljend@tta.ee
 antumikorraldaja
 nsultant
 3, e-post: anne.martin@tta.ee

Lisainfo: Töö
 ja kodulehekülj www.tta.ee
 Loe lisa kaits
 ja töökeskustest Tallinna linna teenuste alt.

Abivahendite ostmise ja laenutuse kompenseerimine

1. Riik kompenseerib osaliselt puudega inimestele abivahendi ostmise, laenutuse ja nendega seotud teenused.
2. Pöördu abivahendi taotlemiseks kohaliku omavalitsusse.
3. Loe lisa Tallinnas osutatavate teenuste alt.

2013

Abiks
 puudega inimesele

I n f o t e a t m i k

Sotsiaal- ja Tervishoiuamet

Tallinna Puuetega Inimeste Koda
Tallinn City's Board of Disabled People

Infoteatmik

Abiks puudega inimesele 2013

Tallinn 2013

*Viies, parandatud ja täiendatud väljaanne
Koostaja Tiia Tiik, väljaandja Tallinna Puuetega Inimeste Koda*

Välja antud Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti toetusel

Hea lugeja!

Hoiad käes uut infoteatmikku riiklikest ja Tallinna linna toetustest ja teenustest puuetega inimestele.

Infoteatmik annab põhjaliku ülevaate ja läbilõike puuetega inimestele vajalikest teenuste osutajate kontaktidest.

Puuetega inimeste arv Tallinnas suureneb iga aastaga. Tallinna linn püüab eluga sammu pidada ja koostöös puuetega inimestega arendab ja töötab välja uusi toetusi ja teenuseid.

Pea antud brošüüri suurepäraseks infokandjaks, kust ühest kokkuvõtvast infoteatmikust on linnaelanikul võimalik kõik vajalik info saada puuetega inimestele suunatud toetuste ja teenuste taotlemise võimaluste kohta.

2013 aasta on Euroopas kuulutatud kodanike aastaks. Selle aasta raames on suurema tähelepanu all kodanike teadlikkuse tõstmine ja meie kõigi aktiivne osalemine meid endid puudutavate otsuste ja teenuste kujundamisel.

Meie ühine eesmärk on parandada puudega inimeste elukvaliteeti, luua kõik eeldused ühiskonnas toimetulekuks ja tagada ligipääs avalikele teenustele.

Tallinna linnal on puuetega inimesi esindavate katusorganisatsioonidega hea koostöö. Selle tõestuseks on ka koostöös sündinud 2013. aasta infoteatmik.

Heade soovidega,

Merike Martinson

Tallinna abilinnapea

Sisukord

RIIKLIKUD TOETUSED JA TEENUSED JA TEENUSED	5
PUUDE RASKUSASTME MÄÄRAMINE	5
TÖÖVÕIMETUSPENSION	6
SOTSIAALTOETUSED PUUETEGA INIMESTELE	9
SOTSIAALTEENUSED PUUETEGA INIMESTELE	12
REHABILITATSIOONITEENUS	13
Rehabilitatsiooniplaan	14
TAASTUS-, HOOLDUS- JA ÕENDUSRAVI	16
TÖÖTURUTEENUSED	19
TALLINNA TOETUSED JA TEENUSED	20
SOTSIAALHOOLEKANDE OSAKONNAD	20
SOODUSTUSED JA TOETUSED	20
Soodustused abivahendite ostmisel	24
Abivahendite firmad	25
Soodustused ühistranspordi kasutamisel	30
PARKIMISKAART	31
TALLINNA LINNA TEENUSED	33
PUUETEGA INIMESTE ÜHINGUD TALLINNAS	52
TALLINNA PUUETEGA INIMESTE KOJA LIIKMED	53
Tasub teada – vajaminevaid telefoninumbreid	56
Tagakaanel kasulikke viiteid	

RIIKLIKUD TOETUSED JA TEENUSED

Taotlusi saab Sotsiaalkindlustusametile esitada paber kandjal või elektroonilisel kujul digitaalselt allkirjastatuna. Taotluse vormid on kättesaadavad Sotsiaalkindlustusameti kodulehel ja

Põhja Pensioniameti Tallinna büroo Tallinna klienditeenindus

Pronksi 12, 10117 Tallinn

Infotelefon: 16 106 või 612 1360

Üldtelefon: 664 0104

Faks: 664 0101

E-post: info@pronksi.ensib.ee

Klientide vastuvõtt: E 8.30–18.00; T, K, N 8.30–16.30, R 8.30 – 13.00

Kodulehekülg: www.ensib.ee

PUUDE RASKUSASTME MÄÄRAMINE

Puue on inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, mis koostoimes erinevate suhtumuslike ja keskkondlike takistustega tõkestab ühiskonnaelus osalemist teistega võrdsetel alustel. Riik maksab puudega inimestele sotsiaaltoetusi, kui puudega inimesel on oma puude tõttu lisakulutusi, näiteks on vaja abivahendeid, hooldust, rehabilitatsiooni või kui lisakulutused on seotud transpordi, töötamise või õppimisega. Tulenevalt isiku vanusest tuvastatakse puude raskusaste ning puudest tulenevad lisakulud erinevatel alustel. Puude raskusaste ja puudest tulenevad lisakulud tuvastatakse täiskasvanud inimesele kestusega 6 kuud, 1 aasta, 2 aastat, 3 aastat või kuni 5 aastat.

Selle taotlemiseks tuleb pöörduda elukohajärgsesse pensioniametisse ja täita taotlus, kuhu tuleb märkida kindlasti oma **perearsti või sind raviva eriarsti andmed**, kellel on puude raskusaste ning puudest tulenevate lisakulude tuvastamiseks vajalik info inimese terviseseisundi kohta. Juhul, kui isik taotleb püsiva töövõimetuse ja puude raskusaste ning puudest tulenevate lisakulude tuvastamist üheaegselt, täidetakse ühine ekspertiisitaotlus ning nõusolekuleht, millega antakse nõusolek terve info süsteemis sisalduvate andmete töötlemiseks. Ilma isiku nõusolekuta ei ole Sotsiaalkindlustusametil võimalik ekspertiisi teostada ning Sotsiaalkindlustusamet peab hakkama taotlejatelt nõusolekuid küsima, mis toob kaasa ekspertiisimenetluse pikenedise.

Puude raskusaste ja lisakulutuste tuvastamise ekspertiis kestab kuni poolteist kuud. Pikenenud menetlus ei too taotlejale kaasa lisakulusid.

Kuni 16-aastaselt lapsel ja vanaduspensioniealisel inimesel tuvastatakse puude raskusaste lähtuvalt kõrvalabi, juhendamise või järelevalve vajadusest järgmiselt:

- **sügav**, kui inimene vajab ööpäevaringselt pidevat kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet
- **raske**, kui inimene vajab igal ööpäeval kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet
- **keskmine**, kui inimene vajab regulaarset kõrvalabi või juhendamist väljaspool oma elamiskohta vähemalt korra nädalas.

Tööealisel inimesel (16-aastaselt kuni vanaduspensioniealisel inimesel) tuvastatakse puude raskusaste lähtuvalt igapäevasest tegetsemis- ja ühiskonnaelus osalemise piirangutest järgmiselt:

- **sügav**, kui inimese igapäevane tegetsemine või ühiskonnaelus osalemine on täielikult takistatud
- **raske**, kui inimese igapäevane tegetsemine või ühiskonnaelus osalemine on piiratud
- **keskmine**, kui inimese igapäevases tegetsemises või ühiskonnaelus osalemises esineb raskusi.

Tööealise inimese puudest tulenevad lisakulud tuvastatakse, arvestades tema vajadusi (ravimid, transport, abivahendid, erivajadused riietusele ja jalatsitele, suurenenud majapidamiskulutuste hüvitamise vajadus, kommunikatsioonivahendid) ja inimese kompenseerimata funktsioonihäirete suurus. Lisakulude arvutamiseks on välja töötatud algoritm.

TÖÖVÕIMETUSPENSION

Püsiv töövõimetus on täielik (100%), kui inimesel esineb haigusest või vigastusest põhjustatud tugevasti väljendunud funktsioonihäire, mille tõttu ta ei ole võimeline tööga elatist teenima või osaline (10–90%), kui inimene on võimeline tööga elatist teenima, kuid haigusest või vigastusest põhjustatud funktsioonihäire tõttu ei ole võimeline tegema talle sobivat tööd tööaja üldisele riiklikule normile vastavas mahus.

Töövõime kaotuse protsenti määratakse kestusega 6 kuud, 1 aasta, 2 aastat, 3 aastat, 5 aastat või kuni vanaduspensioniiikka jõudmiseni (kuid mitte kauem kui 5 aastat). Töövõimetuspensioni arvutamise kohta loe lisaks <http://www.ensib.ee/toovõimetuspension-2/>.

Püsiva töövõimetus tuvastamiseks tuleb inimesel täita vormikohane ekspertiisi taotlus. Täidetud taotluse võib tuua pensioniametisse, saata posti või e-posti teel digitaalselt allkirjastatult. Inimene peab olema arsti vastuvõtul käinud taotluse

esitamisele eelneva 3 kuu jooksul. Püsiva töövõimetuse ekspertiisi teeb Sotsiaalkindlustusamet, kaasates ekspertarste. **Juhul, kui isik taotleb püsiva töövõimetuse ja puude raskusastme ja puudest tulenevate lisakulude tuvastamist üheaegselt, täidetakse ühine ekspertiisitaotlus.**

Töövõimetuspensioni taotlemiseks tuleb koos ekspertiisitaotlusega vajaduse korral esitada järgmised **täiendavad dokumendid** (nt tööõnnetuse raport, kutsehaigestumise raport, tervisekontrolli otsus, tervisetõend vms) **püsiva töövõimetuse põhjuse tuvastamiseks:**

- 1) töövigastuse korral – tööõnnetuse raport
- 2) kutsehaiguse korral – kutsehaigestumise raport
- 3) politseiteenistuses teenistusülesannete täitmisel saadud vigastuse või teenistusega seotud haiguse korral – haigestumist või tervisekahjustuse saamist tõendavad dokumendid
- 4) piirivalveteenistuses teenistusülesannete täitmisel saadud vigastuse või teenistusega seotud haiguse korral – haigestumist või tervisekahjustuse saamist tõendavad dokumendid
- 5) päästeteenistuses teenistusülesannete täitmisel saadud vigastuse või teenistusega seotud haiguse korral – haigestumist või tervisekahjustuse saamist tõendavad dokumendid
- 6) teenistuskohustuste täitmisel saadud vigastuse või teenistuskohustustega seotud haiguse korral – haigestumist või tervisekahjustuse saamist tõendavad dokumendid
- 7) vigastuse või haigestumise korral tuumakatastroofi, tuumakatsetuse või aatomielektri jaama avarii tagajärjel – meditsiiniline dokument, millest nähtub põhjuslik seos tuumakatastroofi, tuumakatsetuse või aatomielektri jaama avarii ja vigastuse või haigestumise vahel
- 8) vigastuse või haigestumise korral liiklusõnnetuse tagajärjel – politsei tõend liiklusõnnetuse kohta
- 9) vigastuse või haigestumise korral vägivallakuriteo tagajärjel – kohtuotsus või eeluurimisasutuse tõend kriminaalasja kohta.

Püsiva töövõimetuse ekspertiis kestab kuni poolteist kuud. Pikenenud menetluse tõttu inimene rahas ei kaota. Püsiv töövõimeetus ulatusega 40–100% annab õiguse taotleda **töövõimetuspensioni**. Selleks on vaja täita töövõimetuspensioni taotlus, võtta kaasa pass (välismaalasel koos kehtiva elamisloaga) või ID-kaart, töövõimetust tõendav dokument, töövõimetu isiku pensioniõiguslikku ja pensionikindlustusstaazi tõendavad dokumendid, 1 foto (3 x 4 cm) ning pangakonto number, kui taotleja soovib pensioni kanda oma pangakontole.

Tööülesannete täitmisel saadud tervisekahjustusega tekitatud kahju hüvitamine

Töötajal, kes on saanud tööülesannete täitmisel tervisekahjustuse, on õigus nõuda tööandjalt tervisekahjustusega tekitatud kahju hüvitamist. Tervisekahjustus võib olla tekkinud kas tööõnnetuse või kutsehaigestumise tagajärjel (edaspidi töövigastus), mille tõttu töötajal on tuvastatud töövõimetus. Tööandja peab kahju hüvitama üksnes juhul, kui asjaolu, millel tema vastutus põhineb, on kahju tekkimisega sellises seoses, et tekkinud kahju on selle asjaolu tagajärg (põhjuslik seos).

Töövigastuse kindlakstegemiseks pöördub inimene perearsti või eriarsti poole. Kutsehaiguse kahtluse korral suunab perearst või eriarst inimese töötervishoiuarsti juurde. Kutsehaiguste diagnoosi väljapanekuks peab töötervishoiuarst tutvuma töötingimustega, milles töötaja viibib või on eelnevalt viibinud. Selleks vaatab kutsehaigestumise uurija üle töökoha, tutvub riskianalüüsi, töötaja eelnevate tervisekontrollide ja muu vajaliku teabega. Kutsehaiguse tuvastamise korral saadab töötervishoiuarst dokumendid perearstile või eriarstile.

Hüvitist maksab töötajale tekitatud kahju eest vastutav organisatsioon igakuiselt. Lisaks töövigastuse tõttu saamatajäänud sissetuleku hüvitamisele, tuleb kahju eest vastutaval tööandjal hüvitada kannatanule töövigastusest tingitud lisakulutused: proteesid ja abivahendid, retseptiravimid, sanatooriumitusikud, sõidukulud ravi-asutusse või sanatooriumi, kannatanu hooldamiskulud. Kannatanule hüvitatakse töövigastusest põhjustatud töövõime kaotuse ulatusele vastav protsent endisest sissetulekust. Seejuures arvatakse hüvitisest maha seoses töövigastusega määratud töövõimetuspension.

Pensioniametile on vaja esitada tervisekahjustusega tekitatud kahju hüvitamiseks:

- 1) avaldus
- 2) isikut tõendav dokument
- 3) töövõimetus ekspertiisi otsus
- 4) töötervishoiuarsti teatis
- 5) õiend tervisekahjustuse põhjustanud tööandja äriregistrist kustutamise kohta
- 6) andmed töövõimetus tekkimisele eelnenud kuusissetulekute kohta.

PENSIONIST MAKSUVABA TULU MAHAARVAMINE

Igal inimesel on õigus üldisele maksuvabale tulule suuruses 1728 eurot aastas ehk 144 eurot kuus. Samuti on pensionäridel (sh töövõimetuspensionäridel) lisaks pensioni osas õigus täiendavale maksuvabale tulule 2304 eurot aastas ehk 192 eurot kuus. Kokku on pensionäridel õigus saada tulumaksuvaba tulu 4032 eurot aastas ehk 336 eurot kuus.

Kui pensionär täiendavalt tulumaksu juurde maksuma ei pea, siis tuludeklaratsiooni esitamise kohustust ei ole. Tuludeklaratsiooni esitamise kohustus on näiteks juhul, kui maksuvaba tulu on arvestatud topelt. **Töötav pensionär** esitab maksuvaba tulu avalduse kas tööandjale või elukohajärgsele pensioniametile. Juhul, kui avaldust ei ole esitatud, siis on soovitatav esitada tuludeklaratsioon Maksu- ja Tolliametile. **Mittetöötav pensionär** esitab maksuvaba tulu avalduse Sotsiaalkindlustusametile. Juhul, kui avaldust ei ole esitatud, siis on soovitatav esitada tuludeklaratsioon Maksu- ja Tolliametile. Seda, kas avaldus on Sotsiaalkindlustusametile esitatud, saab täpsustada infotelefoni kaudu 16106.

PUUDEGA ISIKU KAART

Puudega isiku kaardi eesmärgiks on lihtsustada puude raskusastme tõendamist puudega inimesele ettenähtud õiguste kasutamisel ja erinevate soodustuste saamisel. Samuti hõlbustab puudega isiku kaart soodustuse õigustatuse kontrollimist. Sarnaselt puudega isiku kaardile ja pensionitunnistusele saab puude raskusastet ja sõidusoodustust tõendada jätkuvalt ekspertiisiotsuse või vajadusel täiendavalt puudeliigi kohta väljastatud tõendiga.

Sotsiaalkindlustusamet väljastab puudega isiku kaarte puude raskusastmega (keskmine, raske või sügav) lapsele; pensionitunnistust mitteomavale puude raskusastmega (keskmine, raske või sügav) täiskasvanud inimesele. Puudega isiku kaarti ei väljastata puudega isikule, kes omab pensionitunnistust. Pensionitunnistust omav puudega isik tõendab puude raskusastme kehtivust pensionitunnistusega.

Puudega isiku kaardi **esmakordseks** taotlemiseks palume pöörduda Sotsiaalkindlustusameti klienditeeninduse poole. Kaardi kestvuse tähtaja lõppemisel väljastatakse isikule uus kaart **puude raskusastme korduval** tuvastamisel koos ekspertiisiotsusega. Eraldi uut taotlust kaardi taotlemiseks esitama ei pea.

SOTSIAALTOETUSED PUUETEGA INIMESTELE

Sotsiaaltoetused on mõeldud puudest tingitud lisakulude, sealhulgas töötamisega seotud lisakulude katteks. Toetuse taotlemiseks tuleb pöörduda elukohajärgsesse pensioniametisse. Toetusi määratakse ja makstakse Eesti alalistele elanikele ja tähtajalise elamisloa või tähtajalise elamisõiguse alusel Eestis elavatele isikutele lisakulutusi põhjustava keskmise, raske või sügava puude korral.

Toetuse liike on mitmeid, kuid alati tuleb toetuse taotlemisel esitada

1. vormikohane avaldus
2. taotleja pass või ID-kaart
3. ekspertiisi otsus puude raskusastme kohta.

Mõne toetuse liigi puhul tuleb esitada ka lisadokumente.

Sotsiaaltoetuste arvutamise aluseks on puuetega inimeste sotsiaaltoetuste määr, mis 2013. aastal on 25,57 eurot (püsinud alates 2000. aastast samal tasemel).

Näiteks kui sul on liikumispuue ja väärja kõndimisasendi tõttu kuulub oluliselt rohkem jalatseid, loetakse kaasnevaid kulutusi puudest tingitud lisakuluks.

PUUDEGA LAPSE TOETUST makstakse igakuiselt kuni 16-aastasele puudega lapsele puudest tingitud lisakulude hüvitamiseks ja rehabilitatsiooniplaanis ettenähtud tegevusteks

- keskmise puudega lapsele 270% sotsiaaltoetuste määrast (69,04 eurot)
- raske või sügava puudega lapsele 315% sotsiaaltoetuste määrast (80,55 eurot).

Selle toetuse puhul tuleb lisaks muudele dokumentidele esitada ka lapse sünnitunnistus.

PUUDEGA TÖÖEALISE INIMESE TOETUST makstakse igakuiselt puudega tööealisele inimesele puudest tingitud lisakulude hüvitamiseks. Toetust makstakse vastavalt lisakuludele, kuid mitte vähem kui 65% sotsiaaltoetuste määrast (16,62 eurot) ja mitte rohkem kui 210% sotsiaaltoetuste määrast (53,70 eurot) kuus.

PUUDEGA VANADUSPENSIONIEALISE INIMESE TOETUST

makstakse igakuiselt keskmise, raske või sügava puudega vanaduspensioniealisele inimesele puudest tingitud lisakulude hüvitamiseks ja rehabilitatsiooniplaani olemasolu korral selles ettenähtud tegevusteks

- keskmise puudega isikule 50% sotsiaaltoetuste määrast (12,79 eurot)
- raske puudega isikule 105% sotsiaaltoetuste määrast (26,85 eurot)
- sügava puudega isikule 160% sotsiaaltoetuste määrast (40,91 eurot).

PUUDEGA VANEMA TOETUST makstakse igakuiselt kuni 16-aastast last ja põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses õppivat kuni 19-aastast last kasvatavale

- puudega üksikvanemale
- ühele puudega abikaasast
- üksi last kasvatavale puudega võõrasvanemale
- üksi last kasvatavale puudega eestkostjale
- üksi last kasvatavale puudega isikule, kui temaga on sõlmitud sotsiaaltoetuste seaduse alusel kirjalik perekonnas hooldamise leping.

Puudega vanema toetuse suurus on 75% sotsiaaltoetuste määrast (19,18 eurot).

Toetuse taotlemisel tuleb lisadokumentidena esitada:

1. lapse sünnitunnistus
2. õpilaspilet või õppeasutuse teatis lapse õppimise kohta põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses, kui toetust taotleb 16–19-aastast last kasvatav puudega isik
3. perekonnaseisu tõendav dokument, üksikvanema tõend või toetuse taotleja omakäeline kinnitus, et ta kasvatab last üksinda, kui toetust taotleb last üksi kasvatav puudega isik
4. teise abikaasa kirjalik nõusolek, kui toetust taotleb üks puudega abikaasadest.

ÕPPETOETUST makstakse igakuiselt mittetöötavale puudega õppurile, kes õpib gümnaasiumi 10.–12. klassis, kutseõppeasutuses või kõrgkoolis ja kellel on puudest tingituna õppetööga seotud lisakulutusi. Õppetoeust ei maksta juuli- ja augustikuu eest.

Õppetoeust suurus on 25–100% sotsiaaltoetuste määrast vastavalt tegelikele lisakulutustele (6,39–25,57 eurot).

Toetuse taotlemisel tuleb lisadokumentidena esitada:

1. õppeasutuse teatis õppimise kohta, õpilaspilet või üliõpilaspilet
2. dokument puudest tingitud ja õppetööga seotud lisakulude või selliste kulutuste tegemise vajaduse kohta
3. omakäeline kinnitus mittetöötamise kohta.

TÖÖTAMISTOETUST makstakse 16-aastasele ja vanemale töötavale puudega inimesele, kellel on puudest tingituna tööga seotud lisakulutusi. Seda makstakse inimese enda tegelike, puudest tingitud töötamisega seotud kulutuste osaliseks hüvitamiseks kuni 10-kordses sotsiaaltoetuste määras kolme kalendriaasta jooksul alates toetuse esmakordsest määramisest. Kui kolme kalendriaasta jooksul tehtud lisakulud on maksimumsummast väiksemad, makstakse toetusena välja puudega inimese kauba või teenuse eest tegelikult tasutud summa.

Toetusega hüvitatavad kulutused peavad olema tehtud töötamise ajal. Enne töötamise algust ja pärast töötamise lõppu tehtud kulutuste hüvitamiseks toetust ei maksta. Toetust makstakse vastavalt esitatud kuludokumentidele kalendriaasta keskel tehtud kulutuste eest. Eelmisel kalendriaastal tehtud kulutuste eest makstakse toetust, kui avaldus toetuse saamiseks on esitatud hiljemalt jooksva aasta 31. märtsil.

Toetuse taotlemisel tuleb lisadokumentidena esitada:

1. tööraamat või muu töötamist tõendava dokument
2. dokument töötamisega seotud kulude kohta
3. kirjalik selgitus puudest tingitud ja töötamisega seotud lisakulu vajaduse kohta.

REHABILITATSIOONITOETUST makstakse 16–65-aastasele puudega inimesele aktiivseks rehabilitatsiooniks sotsiaalministri määratud rehabilitatsiooniasutustes.

Rehabilitatsioonitoetust makstakse tegelike rehabilitatsioonikulude osaliseks hüvitamiseks kuni 200% sotsiaaltoetuste määrast kalendriaasta jooksul (51,14 eurot). Toetuse taotlemisel tuleb esitada lisaks dokument rehabilitatsioonikulude kohta.

TÄIENDUSKOOLITUSTOETUST makstakse töötavale puudega inimesele tööalaseks ja tasemekoolituseks. Seda võimaldatakse koolituskulude osaliseks hüvitamiseks kuni 24-kordses sotsiaaltoetuste määras (613,68 eurot) kolme kalendriaasta jooksul alates toetuse esmakordsest määramisest.

Toetuse taotlemisel tuleb lisadokumentidena esitada:

1. tööraamat või muu töötamist tõendav dokument
2. dokument täienduskoolituskulude kohta.

Näiteks saab täienduskoolitustoetust taotleda koristaja ametikohal töötav puudega inimene, kes soovib õppida tasulistel kursustel kasutama uusi kaasaegseid töö- ja puhastusvahendeid.

SOTSIAALTEENUSED PUUETEGA INIMESTELE

Sotsiaalteenusteks on sotsiaalnõustamine, rehabilitatsiooniteenus, igapäevaelu toetamise teenus, töötamise toetamise teenus, toetatud elamise teenus, kogukonnas elamise teenus, ööpäevaringne erihooldusteenus, proteeside, ortopeediliste ja muude abivahendite andmine, lapsehoiuteenus, koduteenused, eluasemeteenused, hooldamine perekonnas, asenduskoduteenus, hooldamine hoolekandetasutuses ja toimetulekuks vajalikud muud sotsiaalteenused. Sotsiaalteenuste taotlemiseks tuleb pöörduda valla, linnavalitsusse või sotsiaalkindlustusametisse (pensioniametisse).

Riiklikud sotsiaalteenused on rehabilitatsiooniteenus ja erihoolekandeteenused.

REHABILITATSIOONITEENUS

REHABILITATSIOONITEENUS on sotsiaalteenus, mille eesmärk on parandada puudega inimese iseseisvat toimetulekut, suurendada ühiskonda kaasatust ja soodustada töötamist või tööle asumist. Rehabilitatsiooniteenuse käigus hinnatakse inimese toimetulekut ja kõrvalabi vajadust, tehakse ettepanekuid kodu-, töö- ja õpikeskkonna kohandamiseks, abivahendi(te) saamiseks ja kasutamiseks. Inimest nõustatakse erinevates valdkondades, et parandada tema edasist sotsiaalset toimetulekut.

Õigus rehabilitatsiooniteenusele on

1. kõigil puuet taotlevatel lastel ja neil puuet taotlevatel tööealistel isikutel, kelle suhtes teeb vastava otsuse Sotsiaalkindlustusamet
2. puudega lastel ja täiskasvanutel
3. tööealistel (16-a kuni vanaduspensioni ealistel) psüühilise erivajadusega inimestel, kelle töövõime kaotus on vähemalt 40%
4. alaealiste komisjoni otsusel rehabilitatsiooninõustamisele suunatud isikutel.

Rehabilitatsiooniteenuste raames

1. koostatakse isiklik rehabilitatsiooniplaan (lastele kehtivusega 6 kuud, 1 aasta, 2 aastat või 3 aastat; täiskasvanutele kehtivusega 6 kuud, 1 aasta, 2 aastat, 3 aastat või 5 aastat)
2. juhendatakse inimest, kuidas rehabilitatsiooniplaanis kirjeldatud tegevusi ellu viia.
3. osutatakse järgmisi rehabilitatsiooniplaanis märgitud teenuseid:
  - rehabilitatsioonivajaduse hindamine ja planeerimine
  - rehabilitatsiooniplaani täitmise juhendamine
  - rehabilitatsiooniplaani täiendamine ja tulemuste hindamine
  - füsioterapeudi teenus (individuaalne ja grupitöö)
  - tegevusterapeudi ja loovterapeudi teenus (individuaalne ja grupitöö)
  - sotsiaaltöötaja teenus (individuaalne, perenõustamine ja grupinõustamine)
  - eripedagoogi teenus (individuaalne, perenõustamine ja grupinõustamine)
  - psühholoogi teenus (individuaalne, perenõustamine ja grupinõustamine)
  - logopeedi teenus (individuaalne, seanss perele ja grupinõustamine).

Rehabilitatsiooniteenuseid võib vajadusel osutada kokku kuni kalendriaastaks kehtestatud maksimaalse maksumuse täitumiseni, näiteks puudega lastele kuni 1295 euro eest ja puudega täiskasvanutele kuni 448 euro eest aastas.

Rehabilitatsiooniteenuse taotlemiseks tuleb täita **rehabilitatsiooniteenuse taotlus**. Seda ei pea täitma inimene, kes suunatakse rehabilitatsioonile puude raskusastme määramisel. Enne kui lähed rehabilitatsiooniteenust taotlema, mõtle, kas sul on aega rehabilitatsiooniasutuses viibimiseks ning võimalik saada transporti. Majutus keskuses ja transport kompenseeritakse osaliselt. Kui sa ise taotlust esitama minna ei saa, võid juba täidetud ja allkirjastatud dokumendid saata kas või tähtitud kirjaga.

Pensioniametisse võta kindlasti kaasa koopia isikut tõendavast dokumendist. Seaduslikul esindajal on vaja lisaks taotlusele esitada ka esindusõigust tõendava dokumendi koopia.

Psüühilise erivajadusega inimesed esitavad lisaks

- 1) perearsti või eriarsti tõendi (väljavõtte haigusloost või tervisekaardist) psüühikahäire esinemise kohta. NB! Tõendit ei pea esitama dementsuse diagnoosiga vanaduspensioni ikka jõudnud isik, kellel ei ole lisaks muud psüühikahäiret; samuti isik, kellel on kehtiv otsus psüühikahäire tõttu tuvastatud puude või püsiva töövõimetuse kohta pärast 01.01.2003
- 2) perearsti või eriarsti tõendi somaatiliste haiguste kohta.

Rehabilitatsiooniteenusele suunamise otsus langetatakse 10 päeva jooksul. Kui inimesel on õigus rehabilitatsioonile, saadetakse posti teel talle suunamiskiri, millele on lisatud rehabilitatsiooniasutuste nimekiri. Lõpliku otsuse teed sina ise.

Enne rehabilitatsiooniasutuse valimist mõtle, milline keskus sulle sobib – uuri, millised spetsialistid seal töötavad, milliseid teenuseid pakutakse. Heaks abistajaks ja nõuandjaks võib olla mõni sama puudega inimene, kellel on eelnevaid kogemusi. Valitud asutusega peab ühendust võtma **21 päeva jooksul** ja aja kokku leppima. **Kui sul ei õnnestu mõjuvatel põhjustel rehabilitatsioonile minna, teavita sellest kohe pensioniametit.**

REHABILITATSIOONIPLAAN

Isiklik rehabilitatsiooniplaan on puudega inimesele väga oluline dokument. Ole plaani tegemise juures aktiivne kaasarääkija. Küsi juba enne infot ja mõtle läbi oma vajadused! Rehabilitatsiooniplaanis antakse hinnang sinu tegevusvõimele ning koostatakse tegevuskava, kuhu märgitakse sinu rehabiliteerimiseks vajalikud tegevused, teenused ja abivahendid. Samuti märgitakse ära nende hulk, sagedus, kestus ning võimalikud teenuste osutajad. Tegevuskavasse märgitakse ka teenused, mida võib pakkuda ja rahastada kohalik omavalitsus, tööhõiveamet või haigekassa.

***Näiteks** kui vajad isiklikku abistajat, invatransporti või sinu korter vajab kohandamist, on väga oluline, et need teenused oleksid kirjas rehabilitatsiooniplaanis.*

Kinnitad oma allkirjaga, et oled rehabilitatsiooniplaaniga tutvunud ja sellest aru saanud. Rehabilitatsiooniasutus koostab osutatud teenuste kohta arve, mis esitatakse koos plaaniga pensioniametile. Kinnitad oma allkirjaga, et oled teenuseid saanud. Rehabilitatsiooniplaani originaal saadetakse sulle tähtitud kirjaga, koopia läheb pensioniametisse.

ERIHOOLEKANDE TEENUSED

Erihoolekandeteenused on suunatud täisealistele isikutele v.a ainult dementsuse diagnoosiga vanaduspensioniealistele isikutele, kellel on rasket, sügavat või püsivast psüühikahäirest tulenevalt välja kujunenud suurem kõrvalabi, juhendamise või ka järelevalve vajadus ning kes vajavad toimetulekuks professionaalset kõrvalabi.

Teenusele suunamine

Erihoolekandeteenusele suunamist soovijal peab olema koostatud rehabilitatsiooni- plaan, sh täpsustatud isiku vajadus erihoolekandeteenuse saamiseks. Kui isikul on olemas kehtiv rehabilitatsiooni- plaan, esitab ta **taotluse erihoolekandeteenusele suunamiseks** koos taotlusel märgitud dokumentidega juhtumikorraldajale elukohajärgses Sotsiaalkindlustusameti büroos. Dokumendid võib saata postiga või viia ise pensioniametisse.

Erihoolekandeteenuste maksumused on järgmised:

- toetatud elamine kuus 143,29 eurot
- igapäevaelu toetamine kuus 92,03 eurot
- töötamise toetamine kuus 75,52 eurot
- kogukonnas elamine kuus 237,10 eurot
- ööpäevaringne erihooldus kuus 396,29 eurot
- ööpäevaringne erihooldus kohtumääruse alusel kuus 557,19 eurot
- ööpäevaringne erihooldus (liitpuue või ebastabiilne remissioon) kuus 585,22 eurot.

VAIDE ESITAMINE

Kui inimene leiab, et ekspertiisiotsusega on **rikutud tema õigusi** või **piiratud tema vabadusi**, võib ta 30 päeva jooksul esitada vabas vormis vaidlustava avalduse Sotsiaalkindlustusameti (Lembitu 12, 15092 Tallinn) juures asuvasse vaidluskomisjoni.

Kui inimene leiab, et rehabilitatsiooniteenuse osutaja teostatud haldusmenetluse käigus või haldusaktiga on rikutud **tema õigusi** või piiratud **tema vabadusi**, võib esitada vaide 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal isik vaidlustavast toimingust või haldusaktist teada sai või oleks pidanud teada saama.

Vaidesse märgitakse

1. haldusorgani nimetus, kellele vaie on esitatud
2. vaide esitaja nimi või nimetus, postiaadress ja sidevahendite numbrid
3. vaidlustatava haldusakti või toimingu sisu
4. põhjused, miks vaide esitaja leiab, et haldusakt või toiming rikub tema õigusi
5. vaide esitaja selgelt väljendatud taotlus
6. vaide esitaja kinnitus selle kohta, et vaieldavas asjas ei ole jõustunud kohtuotsust ega toimu kohtumenetlust
7. vaidele lisatud dokumentide loetelu
8. allkiri.

Vaidele kirjutab alla isik, sh rehabilitatsiooniteenuseid kasutanud isik või tema esindaja. Viimasel juhul tuleb vaidele lisada esindusõigust tõendav dokument või volikiri, juhul kui seda ei ole varem esitatud.

TAASTUS-, HOOLDUS- JA ÕENDUSRAVI

TAASTUSRAVI

on suunatud häirunud funktsioonide taastamisele, säilitamisele või puudega kohanemisele. Tegu on töövõimet või toimetulekut taastava raviga. Taastusravi tehakse nii ambulatoorselt kui ka statsionaarselt. Haigekassa tasub taastusravi eest, kui see on osutatud kindlustatule meditsiinilisel näidustusel. NB! Palu need teenused ka rehabilitatsiooniplaani märkida. Tavaliselt otsustab taastusarst, kas taastusravi on näidustatud ning millised protseduurid on patsiendile vajalikud. Kuid ka teiste erialade arstid (näiteks neuroloogid) määravad mõningaid taastusravi protseduure oma patsientidele.

Et haigekassa tasuks taastusravi eest, peab olema arsti saatekiri taastusarsti vastuvõtule.

Haigekassa tasub kindlustatu tervishoiuteenuste eest ainult siis, kui raviasutusel on olemas leping haigekassaga. Intensiivseks statsionaarseks taastusraviks, mille eest haigekassa tasub 100%, on vajalik taastusarsti suunamine. 20-protsendilise omaosalusega funktsioone toetavale statsionaarsele taastusravile võivad suunata ka teised arstid.

HOOLDUSRAVI

eesmärgiks on patsiendile parima võimaliku elukvaliteedi/toimetuleku saavutamine või säilitamine. Hooldusravi sihtgrupiks on patsiendid, kes vajavad õendusabi, kuna ei tule iseseisvalt toime kroonilistest haigusest tingitud erinevate häirete ja puuete tõttu. Enamasti on tegemist üle 65-aastaste inimestega. Ka hooldusravi osutatakse

nii statsionaarselt (haiglas) kui ambulatoorselt (koduõendus, vähihaigete kodune toetusravi). Hooldusravile suunatakse arsti saatekirjaga. Omaosalus statsionaarses hooldusravis on 15%. Voodipäevatasu on hooldusravi korral 6,45 eurot päevas.

Ambulatoorsed hooldusravi teenused, sh koduõendusteenus, on inimesele endiselt tasuta. Selle eest maksab tervishoiuteenuse osutajale haigekassa. Koduõendusviisidil tehtavate toimingute hulka kuuluvad õendushooldusplaani koostamine, õendusalaane nõustamine, patsiendi põetamine, raviprotseduuride ja teatud laboriuuringute tegemine. Lepingupartnerite kohta saad infot haigekassast. Hoolekandeteenuste (hooldekodud jm) kohta saab täpsemat infot **kohalikust omavalitsusest.**

Haigekassa Harju osakond (sh Tallinn)

Lastekodu 48, 10144 Tallinn

Infotelefon: 16 363

Sekretär: 603 3630

Faks: 603 3631

E-post: harju@haigekassa.ee

Klientide vastuvõtt: E–R 8.30–16.30

Kodulehekülg: www.haigekassa.ee

KODUÕENDUS

Teenust osutavad erialase koolituse läbinud, kõrge kvalifikatsiooniga koduõed Tallinna linna piires. Sihtgrupiks on hooldushaiglast, pikaajalise ravi osakondadest või teistest haiglatest lahkunud patsiendid, kes ei vaja aktiivset ravi, vaid õendushooldusabi. Teenus sobib ka patsientidele, kellel õendushooldus võimaldab ennetada haiglaravile sattumist, liikumisvõimetutele ja liikumispuudega inimestele, tõsiste füüsiliste probleemidega kroonilistele voodihaigetele, samuti surijatele. Teenuse saamiseks on vajalik pöörduda oma pere- või eriarsti poole, kes väljastab saatekirja. Seejärel pöördu koduõenduse teenuse osutaja poole.

OÜ Koduõde (*leping Tallinna linnaga*)

Tulika tn 19, Tallinn

Telefon: 650 5092

E-post: koduode@medicum.ee

Kodulehekülg: www.medicum.ee/index.php?id=198

OÜ TNP Konsultatsioonid (*leping Tallinna linnaga*)

Iru Hooldekodus perearsti nõudel teenuse osutamiseks

Hooldekodu tee 2, Tallinn

Telefon: 55 90 2547

E-post: tnp.konsultatsioonid@mail.ee

Kodulehekülg: www.oendushooldus.ee/est

Alba Õendusteenused OÜ

Jaagu talu, Vilivalla küla, Padise vald, Harju maakond

Telefon: 58 50 4483

Kodulehekülg: www.albaoendus.ee

AS Ida-Tallinna Keskhaigla

Energia 8, Tallinn

Telefon: 677 1800

E-post: eha.rumberg@itk.ee

Kodulehekülg: www.itk.ee/kliinikud/hooldusravikliinik/hooldusravikliinikust/hooldusravikeskus/koduoendus

AS Lääne-Tallinna Keskhaigla

Ehitajate tee 137, Tallinn

Telefon: 650 5237

E-post: koduoendus@keskhaigla.ee

Kodulehekülg: www.ltkh.ee/index.php?page=347

Avahoole OÜ

Tökke 30, Saue

Telefon: 684 0901

E-post: info@avahoole.ee

Kodulehekülg: www.avahoole.ee

Eldred OÜ

Uus-Tatari tn 25, Tallinn

Telefon: 58 20 0202

E-post: info@eldred.ee

Kodulehekülg: www.eldred.ee

OÜ Depoo

Anijärve tee 11, Lubja küla, Viimsi vald

Telefon: 527 7437

Kodulehekülg: www.koduoendus.ee

OÜ Medendi

Kaluri tee 5a, Haabneeme

Telefon: 53 44 3849

E-post: info@medendi.ee

Kodulehekülg: www.medendi.ee

SA EELK Tallinna Diakooniahaigla

Hiiu 42, Tallinn

Telefon: 651 0343

E-post: dh@eelk.ee

Kodulehekülg: www.diakooniahaigla.ee/page.php?pageid=4

Sihtasutus Carrara

Katusepapi 6, Tallinn

Telefon: 601 3322

TÖÖTURUTEENUSED

Puuetega inimestele suunatud tööturuteenuste eesmärk on puudest tingitud takistuste kõrvaldamine töökoha saamisel ja töötamisel. Töötuna arvelevõtmiseks tuleb pöörduda endale sobivasse töötukassa osakonda konsultandi vastuvõtule. Puudega inimene on see, kellel on määratud puue või kes on tunnistanud osaliselt või täielikult töövõimetuks. Lisaks toetatakse ka pikaajalise tervisehäirega töötuid ja töötavaid inimesi, kellel pikaajaline tervisehäire takistab töölesaamist või töötamist. Selleks, et saada täpsemat infot oma õiguste ning võimaluste kohta, pöörduge lähima töötukassa osakonna poole, kus juhtumikorraldaja hindab teenuste vajadust, kaasates vajadusel eksperte.

Kõigile inimestele, sõltumata sellest, kas inimene on töötuna või töötajana töötukassas arvel, pakub töötukassa töötöingute toetamiseks järgmisi teenuseid: töötöingunõustamine, info tööturu olukorrast ning tööturuteenustest ja -toetustest, töövahendus ja proovitööl osalemine, karjääriinfo, töötöingunõustamine, kas töötöingu töötoas või töökubis, tööturukoolitus (sh kvalifikatsiooni saamise toetamine), tööpaktika, karjääriinõustamine (s.h karjääriinfotuba), psühholoogiline nõustamine, võlanõustamine, erinevad nõustamisteenused töölesaamise takistuste kõrvaldamiseks (psühholoogiliste-, võla- või sõltuvusprobleemide lahendamiseks), lisaks on koondamistatega töötöisjal õigus taotleda ettevõtöluse alustamise toetust.

Töötukassa toetab puuetega inimesi lisaks järgmiste tööturuteenustega:

1. tööröumide ja -vahendite kohandamine
2. töötamiseks vajaliku tehnilise abivahendi tasuta kasutada andmine
3. tugiisikuga töötamine
4. abistamine töötöintervjuul
5. hooldusteenus tööturuteenusel osalemise ajal või tööle asumisel.

Töötukassa Tallinna ja Harjumaa bürood

Tönismäe büroo – Endla 4, 10142 Tallinn

Tel. 626 3300; 626 3251

Tondi büroo – Pärnu mnt 139, 11317 Tallinn

(punane, nn Catwees'i maja)

Tel. 650 6307; 650 6308

Tähesaju büroo – Tähesaju tee 14, 13917 Tallinn

Tel. 602 4944; 602 4945

Klientide vastuvött: E, K, N 8.15–16.00; T 8.15–17.30

ning R 8.15–12.00

(iga kuu viimasel reedel 8.15–10.00)

E-post: tallinn@tootukassa.ee

Lisainfo: www.tootukassa.ee

Kaitstud koolitus- ja töökeskustest saad lugeda lisaks Tallinna linna teenuste alt.

TALLINNA TOETUSED JA TEENUSED PUUETEGA INIMESTELE

Toetusi ja teenuseid saab taotleda ainult see puudega inimene, kes on kantud Tallinna linna elanikeregistrisse. Sotsiaalosakonda minnes võta kaasa isikut tõendav dokument ja puude otsus.

SOTSIAALHOOLEKANDE OSAKONNAD

Teenuste või toetuste saamiseks pöördu elukohajärgse sotsiaalhoolekande osakonda.

Haabersti Linnaosa Valitsuse sotsiaalhoolekande osakond

Ehitajate tee 109a, 13514 Tallinn
Tel. 640 4862

Kristiine Linnaosa Valitsuse sotsiaalhoolekande osakond

Tulika 33b, 10615 Tallinn
Tel. 645 7140

Lasnamäe Linnaosa Valitsuse sotsiaalhoolekande osakond

Pallasti 54, 13619 Tallinn
Tel. 645 7753

Mustamäe Linnaosa Valitsuse sotsiaalhoolekande osakond

Tammsaare tee 135, 12915 Tallinn
Tel. 645 7560

Nõmme Linnaosa Valitsuse sotsiaalhoolekande osakond

Nõmme-Kase 12b, 11617 Tallinn
Tel. 645 7384

Pirita Linnaosa Valitsuse sotsiaalhoolekande osakond

Merivälja tee 24, 11911 Tallinn
Tel. 645 7623

Põhja-Tallinna Valitsuse sotsiaalhoolekande osakond

Kotzebue 2, 10412 Tallinn
Tel. 645 7088

Tallinna Kesklinna Valitsuse sotsiaalhoolekande osakond

Pärnu mnt 9, 10148 Tallinn
Tel. 645 7832

SOODUSTUSED JA TOETUSED

Puudega inimestele maksab toetusi linnaosa sotsiaalhoolekande osakond. Pere-konna sissetulek arvestatakse taotlusele eelnenu kolme kuu keskmise netosisse-tuleku järgi. Sissetulekust sõltuvate toetuse taotlemise õigus on isikul, kelle pere-konna netosissetulek esimese pereliikme kohta on väiksem kehtivast palga alam-

määrast ja iga järgmise pereliikme kohta väiksem kui 80% kehtivast palga alamäärast. Toetuste kohta saad infot Tallinna linna kodulehelt www.tallinn.ee või elukohajärgsest sotsiaalhoolekande osakonnast.

TOIMETULEKUTOETUS

Toetuse taotlemiseks tuleb pöörduda elukohajärgsesse linnaosavalitsusse. Toimetulekutoetust on õigus saada üksi elaval isikul või perekonnal, kelle kuu netosissetulek pärast eluruumi kulude mahaarvamist on alla kehtestatud toimetulekupiiri, st jääb alla minimaalsetest tarbimiskuludest toidule, riietusele ja jalanõudele ning muudele kaupadele ja teenustele esmavajaduste rahuldamiseks. Perekonna teise ja iga järgneva liikme toimetulekupiiri suurus on 80 protsenti perekonna esimese liikme toimetulekupiiri suurus. Toimetulekutoetuse määramise aluseks on toetuse taotleja ja tema perekonnaliikmete sissetulek. Toetuse taotleja esitab jooksva kuu eest toimetulekutoetuse saamiseks avalduse hiljemalt 20. kuupäevaks linnavalitsuse sotsiaalhoolekande osakonnale, kelle halduspiirkonnas ta alaliselt või püsivalt elab.

SOTSIAALHOOLEKANDE KOMISJON – igas linnaosas on **sotsiaalhoolekande komisjon**, kelle ettepanekul on sotsiaalhoolekande osakonna juhatajal või tema asetäitjal õigus: määrata õnnetusjuhtumite, matuste ja muude ettenägemata asjaolude korral toetus perele, kelle sissetulek on § 4 punktis 2 kindlaks määratud suurem; määrata toetust maksimaalmäära ületavas summas; määrata toetust sotsiaalhoolekande osakonna töötaja põhjendatud ettepanekul ilma abivajaja taotluseta.

PEREKONNA SISSETULEKUST SÕLTUVAD TOETUSED

Sissetulekust sõltuvate toetuste maksimaalmäärad isiku kohta kalendriaastas on järgmised:

- 1) laps (alla 18-aastane isik ja üldharidus- või kutseõppeasutuse kuni 19-aastane (kaasa arvatud) õpilane) 350 eurot
- 2) toimetulekutoetust saava pere laste kooliminekuetoetus 32 eurot
- 3) paljulapselise pere laste toetus Eesti Vabariigi aastapäevaks 39 eurot
- 4) tööealine isik 250 eurot
- 5) isik, kes on riikliku pensionikindlustuse seaduse mõistes vanaduspensioniealine 250 eurot.

Sissetulekust sõltuvaid toetusi makstakse:

- 1) toimetuleku tagamiseks
- 2) tervise säilitamise ja taastamisega (taastus- ja hooldusravi, retseptiravimid, vaksineerimine jms) ja abivahendite soetamisega seotud kulutuste osaliseks hüvitamiseks

- 3) õnnetusjuhtumite ja muude erakorraliste juhtumitega seotud väljaminekute osaliseks hüvitamiseks
- 4) lapse hariduse ning huvi- ja sporditegevusega seotud kulutuste osaliseks hüvitamiseks
- 5) paljulapselise pere lastele Eesti Vabariigi aastapäevaks
- 6) toimetulekutoetust saava pere lastele kooliminekul.

Võta sotsiaalhoolekandeosakonda kaasa isikut tõendav dokument ning kõigi samal aadressil elavate isikute sissetulekut tõendavad dokumendid (kolme viimase kuu palgatõend, otsus puude raskusastme tuvastamise kohta, koolitõend pärast 9. klassi (kui peres on õppivaid lapsi) ja elatise kohtuotsus, kui sulle makstakse elatisraha. (Kui sulle makstakse elatist kokkuleppe alusel, saad kirjutada avalduse kohapeal.)

PEREKONNA SISSETULEKUST MITTESÕLTUVAID TOETUSED – UNIVERSAALTOETUSED

On toetused, mille maksmisel ei arvestata sissetulekut. Toetuse taotlust saab esitada sotsiaalhoolekande osakonnale. Sünnitoetuse ja mitmike sünnitoetuse taotluse võib esitada ka Tallinna Perekonnaseisumeti.

Universaaltoetused on: sünnitoetus, mitmike sünnitoetus, esmakordselt kooli mineva lapse toetus, puudega lapse toetus, ellusuunamise toetus ja pensionilisa.

Universaaltoetuste määrad eurodes on järgmised:

- 1) sünnitoetus 320 eurot
- 2) mitmike sünnitoetus 6 392 eurot
- 3) esmakordselt kooli mineva lapse toetus 320 eurot
- 4) puudega lapse toetus 76.70 eurot
- 5) ellusuunamise toetus 320 eurot
- 6) pensionilisa, sh toetus 76.70 eurot ja soodustused 52 eurot.

ELURUUMIDE KOHANDAMISE KULUDE HÜVITAMINE

Eluruumi kohandamise eesmärk on soodustada puudega isikute iseseisvat toimetulekut, leevendada või kõrvaldada puudest tingitud takistusi eluruumi kasutamisel, toetudes isiku vastutusele enda ja oma perekonnaliikmete toimetuleku eest. Kulude hüvitamisele on õigus sügava ja raske puudega isikutel, kelle elukoht rahvastikuregistri andmetel on Tallinna linn ja kelle kasutuses olev eluruum asub Tallinna haldusterritooriumil. Eluruumi kohandamise kuluks loetakse eluruumi kohandamiseks vajaliku materjali ja ehitustöö kulu (ei loeta tehniliste abivahendite ostmise ja paigaldamise kulu). Taotlemiseks tuleb pöörduda elukohajärgsesse sotsiaalhoolekande osakonda ja esitada taotlus koos eksperdi hinnanguga eluruumi kohandamise vajalikkuse ja võimalikkuse kohta, töö ja materjali hinnapakkumised, eluruumi

omaniku kirjalik nõusolek eluruumi kohandamiseks, kui taotleja ei ole kohandatava eluruumi omanik, ühiskasutuses eluruumi korral omanike nõusolek selle kohandamisega. Eluruumi kohandamise kulu hüvitise maksimaalmäär isiku kohta on 1600 eurot.

HOOLDAJA MÄÄRAMINE JA HOOLDAJATOETUSE TAOTLEMINE

Keskmise, raske või sügava puudega isikule hooldaja määramiseks ja hooldajatoetuse maksmise taotlemiseks tuleb esitada avaldus hooldatava elukohajärgse linnaosa valitsuse sotsiaalhoolekande osakonda. Hooldajatoetuse taotlemisel teeb linnaosa valitsuse sotsiaalhoolekande osakonna sotsiaaltöötaja kodukülastuse ning vormistab hooldusvajaduse hindamise akti, kaasates vajadusel ka teisi spetsialiste. Hoolekande osakonna juhataja või tema asetäitja teeb otsuse hooldajatoetuse määramise või määramisest keeldumise kohta hooldusvajaduse hindamise akti ja hooldaja vastavuse põhjal määrusega sätestatud tingimustele ühe kuu jooksul taotluse esitamisest.

Hooldajatoetuse määrad kehtestatakse alljärgnevalt:

- 1) vähemalt 16-aastase raske puudega isiku hooldajale 15,40 eurot kuus
- 2) vähemalt 16-aastase sügava puudega isiku hooldajale 25,60 eurot kuus
- 3) 3–16-aastase keskmise, raske või sügava puudega lapse hooldajale 19,20 eurot kuus.

PENSIONILISA MAKSMINE

Pensionilisa taotlemise õigus on vanadus- või töövõimetuspensioniga saajatel ning täisealistel rahva- või toitjakaotuspensioniga saajatel. Avaldus toetuse saamiseks tuleb esitada elukohajärgsele sotsiaalhoolekande osakonnale sünnikuule eelneval kuul või sünnikuul. Avaldust ei pea uuesti esitama need, kes eelmisel aastal said pensionilisa. Toetust ei maksta ja soodustusi ei anta isikule, kes viibib ööpäevaringsel hoolekandeteenusel ja kelle eest Tallinna linn täielikult või osaliselt tasub hoolduskulusid. Pensionilisa suuruseks 76,70 eurot.

PUUDEGA LAPSE TOETUS

Toetus määratakse vanemale, eestkostjale või lapse hooldajale, kes rahvastikuregistri andmetel on olnud Tallinna linna elanik vähemalt aasta enne toetuse taotlemise aasta 1. jaanuari ja elab rahvastikuregistri andmetel lapsega ühel aadressil. Lapse hooldajal on õigus taotleda toetust ka tingimusel, kui ta rahvastikuregistri andmetel elab väljaspool Tallinna linna, kuid laps on Tallinna linna elanik. Toetust ei saa need vanemad, kelle lapsele on määratud töövõimetuspension. Puudega lapse toetus on 76,70 eurot.

Vaidluste lahendamine

Sotsiaalteenuste ja muu abi osutamise ja ning sotsiaaltoetuste maksimisega seotud vaidlusi lahendab linnaosa vanem. Vaie tuleb esitada linnavalitsusele või maavane-male, toetudes sotsiaalhoolekande korraldamise juhendile, mis on kehtestatud Tal-linna Linnavalitsuse 18.04.2007 määrusega nr 31. Vaidele tuleb vastata 30 päeva jooksul. Sotsiaalhoolekande korraldamisega seotud vaidlusi lahendab sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonda kureeriv abilinnapea. Sel juhul on võimalus pöörduda haldus-kohtusse ka ilma vaiet esitamata.

SOODUSTUSED ABIVAHENDITE OSTMISEL

ABIVAHENDI TAOTLEMINE

Pöördu elukohajärgsesse sotsiaalhoolekande osakonda, kus arstitõendi alusel väljas-tatakse isikliku abivahendi kaart.

Tehniliste abivahendite kasutamise vajaduse määrab

1. tehniliste väikeabivahendite korral perearst või eriarst
2. keeruliste tehniliste abivahendite korral eriarst või rehabilitatsiooniasutus.

Kui abivahendi maksumus on enam kui 1278,23 eurot, tuleb pöörduda vabas vormis avaldusega **Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti abivahendite komisjoni** poole aadressil **Narva mnt 11d**. Eelisjärjekorras võimaldatakse soodustingimustel abiva-hendite ostmist, laenutamist või nendega seotud teenuseid lastele ja tööealistele isikutele rehabilitatsiooniplaani või eriarsti tõendi alusel. Keeruliste abivahendite taotlused, mille maksumus ületab 3195 eurot, edastatakse kohaliku ekspertkomis-joni poolt üleriigilisele ekspertkomisjonile. Loe lisaks: Kallite abivahendite (maksu-musega üle 3195 eurot) taotlemine Tallinnas 2013 a.

Selleks on vajalikud järgmised dokumendid:

- 1) isiklik abivahendikaart
- 2) kirjalik taotlus toimetuleku kirjeldusega
- 3) puuet tõendav dokument (AEK otsus)
- 4) vähempakkumine vähemalt kahelt firmalt.

Juhul, kui abivahendite müümine või laenutamine ei ole kohe võimalik, seab abiva-hendeid müüv ja laenutav ettevõtte sisse taotlejate järjekorra, mille alusel abivahen-deid müüakse ning laenutatakse. Korduvalt määratud väikeabivahendite ostmiseks, laenutamiseks või nendega seotud teenuste kompenseerimise taotlemiseks pöör-dub taotleja abivahendeid väljastavasse ettevõttesse. Ettevõtte kooskõlastab enne abivahendi müüki või laenutamist taotluse maavalitsusega.

Korduvalt määratud keerulisemate abivahendite kompenseerimise taotlemiseks ja erandjuhtumitel esitab isik vabas vormis avalduse abivahendite komisjonile. Isikul on õigus soodustingimustel eraldatavale tehnilisele abivahendile (v.a ühekordseks kasutamiseks olevad abivahendid) pärast eelmise kasutusaja möödumist. Kui abivahend osutub kasutuskõlbmatuks garantiiaja jooksul või see isikule ei sobi, loetakse abivahend selle ettevõtte praagiks ja kuulub ümbertegemisele või -vahetamisele väljastaja omavahendite arvelt.

ABIVAHENDITE FIRMAD

*ortopeedilised jalanõud, liikumis-
abivahendid, proteesid, ortoosid*

AS Gadox

J. Sütiste tee 19A, Tallinn
Telefon: 677 7808 või 677 7808
E-post: info@gadox.ee
Kauplus
Paldiski mnt 68 a, Tallinn
(Merimetsa Tervisekeskuse
I korrusel)
Telefon: 640 5505
E-post: kauplus@gadox.ee
Kodulehekülg:
www.gadox.ee/est/firstpage

*ortoosid, proteesid, tallatoed,
liikumisabivahendid*

Eesti Ortoosikeskuse OÜ

Türi tn 6, Tallinn
Telefon: 655 6326
E-post: info@ortoosikeskus.ee
Kodulehekülg:
www.ortoosikeskus.ee

*ortoosid, proteesid, ortopeedilised
jalatsid, tugikorsetid*

Ortopeediakeskus OÜ

Paldiski mnt 68a, kabinet 251,
Tallinn
Telefon: 640 5535
E-post: ortkesk@solo.ee
Kodulehekülg:
www.ortopeediakeskus.ee

ortopeedilised abivahendid

Ortoosimeister OÜ

Koidu 17, Tallinn
Telefon: 58 04 9993

*liikumis-, hooldus-,
põetusabivahendid*

Tervise Abi OÜ

Ädala tn 8, Tallinn
Telefon: 673 7811
E-post: info@terviseabi.ee
Filiaalid
Magdaleena Haigla polikliinikus,
Mustamäe Haiglas,
Ädala müügipunktis,
Lasnamäe Erakliinikus Balneom
Kodulehekülg:
www.terviseabi.ee

*liikumis-, hooldus- ja põetus-
abivahendid, inkontinentsitooted*

Invaru OÜ

Peterburi tee 14a, Tallinn
Telefon: 602 5400
E-post: info@invaru.ee
Kodulehekülg: www.invaru.ee

*jalatsite valmistamine eritellimuste
alusel*

RV Ortopeedia OÜ

Elektri 1a, Tallinn
Telefon: 511 4191
E-post: rvortopeedia@hotmail.ee

tava- ja elektrilised ratastoolid ning auto käsijuhtimisseadmed

OÜ Manual

Endla 59, Tallinn
Telefon: 654 3556 või 510 3235
või 501 0127
E-post: info@manual.ee
Kodulehekülg: www.manual.ee

inkontinentsitooted lastele ja täiskasvanutele

MTÜ Inkotuba

Hariduse 6, kabinet 115, Tallinn
Telefon: 646 2121
Endla 59, II korrus, Tallinn
Telefon: 678 2110
E-post: tallinn@inkotuba.ee
Kodulehekülg: www.kuivaks.ee

kuulmisabivahendid

Kuulmisrehabilitatsiooni Keskus MTÜ

Lembitu 10b, Tallinn
Telefon: 645 4046
Faks: 646 6565
E-post: arvokannel@hotmail.ee
Kodulehekülg: www.hot.ee/kreha

kuulmisabivahendid

SA Tartu Ülikooli Kliinikumi Kõrvakliinik

J. Kuperjanovi 1, Tartu
Telefon: 731 9772
Kodulehekülg: www.kliinikum.ee/korvakliinik/

kuulmisabivahendid

Kõrva-Nina-Kurguhaiguste Kliinik

Paldiski mnt 68A
Telefon: 640 5570
E-post: info@entc.ee
Kodulehekülg: www.entc.ee/

silmaproteesid

AS Ida-Tallinna Keskaigla Silmakliinik

Ravi 18, Tallinn
Telefon: 1900
E-post: info@itk.ee
Kodulehekülg: www.itk.ee/index.php?page=116

kuulmisabivahendid

AS Ida-Tallinna Keskaigla kõrva-nina-kurguhaiguste keskus

Ravi 18, Tallinn
Telefon: 1900
E-post: info@itk.ee
Kodulehekülg: www.itk.ee/index.php?page=144

nägemisabivahendid

OÜ Laservisioon

Ahtri 6a, Tallinn
Telefon: 626 4270
E-post: laservisioon@laservisioon.ee
Kodulehekülg: www.laservisioon.ee/

nägemis- ja kuulmisabivahendid

MTÜ Jumalalaegas

Pühavaimu 4, Tallinn
esitlused Heleni koolis jm – jälgi infot veebist
Telefon: 53 83 8129
E-post: laegas@laegas.ee
Kodulehekülg: www.laegas.ee

pehmed ortoosid, moodusistmed ja seljatoed ratastoolide kohanduseks

Adeli Eesti OÜ

Tuisu 20, Tallinn
Telefon: 654 4531
E-post: adeli_eeesti@hotmail.com
Kodulehekülg: www.adeli.ee/

proteesid ja ortoosid

Rehabilitatsioonibi OÜ

Pargi 30, Keila
Telefon: 639 0408 või 53 02 3740
Tulika 19, Tallinn
Telefon (eelregistreerimiseks):
55 69 3034
E-post: info@abivahendid.ee
Kodulehekülg:
www.abivahendid.ee/

tehnilised kommunikaatorid

MTÜ Inimeselt Inimesele

Käo 53, Tallinn
Telefon: 677 3495
Faks: 677 3892
E-post:
inimeseltinimesele@gmail.com
Kodulehekülg: www.
inimeseltinimesele.ee/client/

rinnaproteesid

MTÜ Eesti Vähiliit

Viru tänav 5–3, Tallinn
Avatud neljapäeviti
kl 12.00–15.00
(vajalik eelregistreerimine)
Telefon: 631 1730
E-post: info@cancer.ee
Kodulehekülg: www.cancer.ee/

inhalaatorid

Semetron AS

Kotka 26, Tallinn
Telefon: 683 7661
(Peegi Võsumägi)
Faks: 683 7601
E-post: semetron@semetron.ee
Kodulehekülg:
www.semetron.ee/

*ortopeedilised tallatoed, jalats-
korsetid, ortoosid, käimise kepid*

Extra Confort Eesti OÜ

Narva mnt 63, 10152 Tallinn
Teeninduspunkt: Punane 61,
kabinet 101, Tallinn (Medicum
tervisekeskuse I korrusel)
Telefon: 605 0668
E-post: rosa@jalaabi.ee
Kodulehekülg: http://jalaabi.
ee/index.php?id=41

*proteesid ja ortopeedilised
abivahendid*

Rehort OÜ

Rahu 8, 50112 Tartu
Teeninduspunkt:
Paldiski mnt 68, Tallinn
(Meremeeste haigla arsti
suunamisega)
Telefon: 640 5535

*Individuaalsed ja kohandatavad
tallatoed ning ortoosid*

Jalaexpert

Vastuvõtt Magdaleena Haigla
Polikliinikus
Pärnu mnt 104, 0-korrus
kabinet 0010, 001
Registreerimine telefonil
740 2316 või 53 34 0007
(koos suunamiskirjaga
Hea Tervise keskusest)
E-post: jalaexpert@hot.ee
Kodulehekülg:
www.jalaexpert.ee/

auto- ja liikumisabivahendid

Baltic Mobility Center OÜ

Pärnu mnt 555, Laagri,
Harjumaa
Telefon: 506 2788 (Andrus)
E-post: andrus@bmc-est.com
Kodulehekülg: http://www.bmc-
est.com/index.html

*ratastoolid, kaldteed jm
invaabivahendid*

LifeGear OÜ

Ahtri 12, Tallinn
Telefon: 611 6820 (Alar Veski)
E-post: info@lifegear.ee
Kodulehekülg: www.lifegear.ee

*mähkmed, ratastoolid jm
invaabivahendid*

OÜ Egero

Tallinna 3A,
Viljandi linn 71012
Telefon: 55 65 0060
(Mati Rohtlaan)
E-post: info@egero.eu
Kodulehekülg: www.egero.eu

*ortoosid ja taastusravivahendid,
rinnaproteesid, inva-, hooldus- ja
põetustarvikud, inkontinentsitooted
jne, samuti erinevate abivahendite
laenutus*

OÜ Empatrax

Tartu mnt 32, Tallinn
Telefon: 600 0666, 55 60 5125
E-post: info@invaabi.ee
Kodulehekülg: www.invaabi.ee

*ortopeedilised jalatsid, sisetallad,
ortoosid, seisuraamid, ratastoolid
ja lastekärud*

OÜ Jalakabinet

Lai 36-6a, Tallinn
Telefon: 503 6355 Toomas Lunts
Kodulehekülg:
www.jalakabinet.ee

MEDITSIINILISE ABIVAHENDI MÄÄRAMINE

Haigekassa hüvitab kindlustatud isikutele meditsiiniseadmeid, mille abil on võimalik ravida haigusi ja vigastusi või mille kasutamine hoiab ära haiguse süvenemise. Meditsiiniseadme vajaduse määrab raviarst. Kui Teil on diagnoositud haigus, mille raviks on vaja haigekassa meditsiiniseadmete loetelus olevat meditsiiniseadet, koostab raviarst Teile digitaalse meditsiiniseadme kaardi. Seejärel võite kohe minna apteeki või meditsiiniseadme müüja poole ja osta Teile arsti poolt määratud meditsiiniseadmed. Ostu korral tuleb tasuda müüjale meditsiiniseadmete loetelus märgitud piirhinnast kindlustatud isiku omaosalusmäär. Ülejäänud osa piirhinnast, haigekassa poolt üle võetava kohustuse piirmäära, tasub haigekassa otse müüjale.

Meditsiiniliste abivahendite loetellu kuuluvad: glükomeetrite testribad, stoomihooldusvahendid, esmased proteesid, ortoosid, ravikontaktläätsed, põletushaigete surveriided.

Haigekassa meditsiiniseadmete loetelu ja meditsiiniseadmete hüvitamise tingimused on esitatud sotsiaalministri 15.12.2011 määruses nr 60 "Eesti Haigekassa meditsiiniseadmete loetelu ja meditsiiniseadmete loetellu kantud meditsiiniseadme eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmise kord".

HAMBARAVITEENUSE HÜVITIS

Hambaraviteenuse hüvitiste liigid on hambaravihüvitis 19,18 eurot ja hambaproteesihüvitis 255,65 eurot. Alla 19-aastastele ravikindlustatud isikutele võimaldab haigekassa tasuta hambaravi. Tasuta hambaravi saab ainult Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste loetelus nimetatud teenustele ja haigekassa lepingupartnerite juures. Hüvitise saamise õigus aegub kolme aasta jooksul alates teenuse osutamisest. Lisa-info haigekassast.

Töövõimetus pensionäridel ja vanaduspensionäridel on õigus saada üks kord kolme aasta jooksul hüvitist hambaproteeside eest tasutud summast 255,65 euro ulatuses. Hüvitise taotlemiseks on vaja esitada haigekassale avaldus ja hambaraviteenuse eest tasumist tõendav dokument (arve). Kui pensionäri pole varem hambaproteese valmistatud, siis hakatakse 3-aastast perioodi arvestama päevast, millal tema proteesid valmis said. Uuesti tekib tal hambaproteeside hüvitise taotlemise õigus siis, kui sellest kuupäevast on möödunud kolm aastat ning ta pöördub hambaproteeside parandamiseks või uute proteeside tellimiseks hambaarsti juurde. Hüvitisest kasutamata jäänud osa järgmisse perioodi edasi ei kandu.

RAVIMITE SOODUSMÄÄRAD

Soodustuse protsendiga 100 ja 75 kantakse ravimite loetellu ravimid, mis on mõeldud vabariigi valitsuse määrusega kehtestatud haiguste ravimiseks või kergendamiseks. Hüvitise arvutamisel lähtutakse ravimile kehtestatud piirhinnast või hinnakokkuleppehinnast, selle puudumisel lähtutakse ravimi jaehinnast. Ravimi jaehinnast arvestatakse soodustust ka siis, kui piirhind või hinnakokkuleppehind on jaehinnast kõrgem.

TÄIENDAV RAVIMIHÜVITIS

Haigekassa kompenseerib soodusravimite kulusid, kui kalendriaastas on tasutud üle 384 eurot (millest on maha arvatud omaosalus ja piir- või hinnakokkuleppe hinda ületav osa). Täiendavat ravimihüvitist makstakse vastavalt kulutustele. Kui kulutused ravimitele ületavad 384 eurot (vahemikus 384–640 eurot), tasutakse ületavast osast 50% ehk kuni 128 eurot. Kui kulutused on vahemikus 640–1299 eurot, siis makstakse inimesele tagasi 75% summast ehk kuni 495 eurot. Kui kulutused ravimitele on suuremad kui 1300 eurot, siis makstakse ületavate summade eest täiendava ravimihüvitiseks 623 eurot. Küsimuste tekkides pöördu haigekassasse.

Taotlemiseks esita kirjalik taotlus haigekassale (vt pöördel).

Eesti Haigekassa

infotelefonilt 16363 (E-R 8.30-16.30)
välisriigist helistades +372 669 6630
Elektroniiselt riigiportaali www.eesti.ee kaudu
Kodulehekülg: www.haigekassa.ee

SOODUSTUSED ÜHISTRANSPORDI KASUTAMISEL

SOODUSTUSED KOGU EESTIS

Ühistranspordiseaduse paragrahvi 27 järgi saavad eelkooliealised ja puudega lapsed, sügava puudega 16-aastased ning vanemaid isikuid ja sügava või raske nägemispuudega isiku saatja või nägemispuudega isikut saatev juhtkoer riigisisestel liinidel (kaasa arvatud kommertsliinidel) kasutada maantee-, raudtee- ja veeliiklust tasuta.

SOODUSTUSED TALLINNAS

Isikustatud Ühiskaart kehtib vaid koos isikut tõendava dokumendiga. Tasuta sõidu õiguse saamiseks on õpilasel ja isikul, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht on Tallinnas, kohustus igal ühissõidukisse sisenemisel sõit isikustatud Ühiskaardiga valideerida. Isikustatud Ühiskaart kehtib ainult koos isikut tõendava dokumendiga. Isiku rahvastikuregistrijärgset elukohta kontrollitakse üks kord kuus. Kui isik registreerib end aadressil, mis ei asu Tallinnas, muutub sõidusoodustus kehtetuks.

TASUTA SÕIDU ÕIGUS ON OLENEMATA ELUKOHAST

- 1) eelkooliealisel lapsel
- 2) puudega lapsel ja tema saatjal
- 3) sügava puudega 16-aastasel ja vanemal isikul ning tema saatjal
- 4) sügava või raske nägemispuudega isikul ja tema saatjal või nägemispuudega isikut saatval juhtkoeral
- 5) 65-aastasel ja vanemal isikul
- 6) tallinlasel, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht on Tallinn.

SÕIDUSOODUSTUSED

Soodustalongi, soodustunnipileti, elektriraudteega soodusühiskaardi asutamise õigus (sõltumata tema elukohast) on õpilasel; üliõpilasel; pensionäril; raske või keskmise puudega 16-aastasel või vanemal isikul; 3 ja enama lapsega pere vanemal.

SÕIDUSOODUSTUSTE KASUTAMISE ÕIGUST tõendavaks dokumendiks on

- 1) õpilastel Eesti Vabariigi isikutunnistus (ID-kaart), õpilaspilet või sellega võrdsustatud ISIC Scholar kaart
- 2) raske või keskmise puudega 16-aastastel ja vanematel isikutel Eesti Vabariigi isikutunnistus (ID-kaart) või Sotsiaalkindlustusameti väljastatud puuet tõendav dokument koos isikut tõendava dokumendiga
- 3) üliõpilastel Eesti Vabariigi isikutunnistus (ID-kaart), Eesti Vabariigis väljastatud üliõpilaspilet, sellega võrdsustatud ISIC Student kaart või Swedbanki Tudengikaart
- 4) pensionäridel Eesti Vabariigi isikutunnistus (ID-kaart) või Eesti Vabariigi pensionitunnistus.

Isikustatud Ühiskaart kehtib vaid koos isikut tõendava dokumendiga. Ühiskaardi kasutamise kohustust ei ole (soovi korral saavad tallinlased tasuta Ühiskaardi kätte elukohajärgsest linnaosavalitsusest) puudega lastel, sügava puudega 16-aastastel ja vanematel isikutel; raske nägemispuudega isikutel; hoolekandeesutuses viibivatel lastel; vanemliku hoolitsuseta jäetud lastel, asenduskoduteenusel ja eestkostel olevatel lastel. Lisaks Tallinna linnaosa valitsuse, linnaosa valitsuse hallatava asutuse või Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti hallatava asutuse hooldustöötajad tööülesannete täitmisel; represseeritud ja nendega võrdsustatud isikud; Tšernobõli aatomi-elektrijaama avarii tagajärgede likvideerimisest osavõtnud. Pöördu linnaosavalitsuse sotsiaalhoolekande osakonda, kus väljastatakse ühiskaart, mis on isikustatud ja kantud andmebaasi vastava kategooria soodustusega. Ka 65-aastased ja vanemad pensionärid, kellel on Eesti Vabariigi isikutunnistus ei ole kohustust Ühiskaarti kasutada, kuid soovi korral saavad tasuta Ühiskaardi koos isikustamisega Tallinnas Eesti Posti kontoritest.

Tallinna ühistranspordi sõiduplaanid leiad siit:
<http://www.tallinn.ee/est/otsing?sona=11143>.

PARKIMISKAART

Parkimiskaart väljastatakse isikule, mitte sõidukile. Parkimiskaardi taotlemine, väljaandmine ja selle kasutamine on isikupõhine ning lubatud ainult juhul, kui tegemist on parkimiskaardi saanud isikuga seotud sõitude ja parkimisega. Parkimiskaart väljastatakse isiklikult puudega inimesele, lapsekaart lapse vanemale või hooldajale (kättesaamisel tuleb esitada lapse sünnitunnistus, eestkostet või hooldust tõendav dokument).

Parkimiskaardi väljaandmise aluseks on **Liiklusseaduse** § 68, kus sätestatakse liikumispuudega juhi ja liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki juhi erioigused.

Kaarti väljastatakse

- 1) tööealisele puudega isikule Sotsiaalkindlustusameti väljastatud puude raskusastme ja lisakulude tuvastamise otsusega
- 2) lapsele ja pensioniealisele puudega isikule Sotsiaalkindlustusameti väljastatud puude raskusastme ja lisakulude tuvastamise otsusega, mille aluseks on pere- või eriarsti teatis § 2 lõike 1 punktis 1 sätestatud kõrvalekalde kohta
- 3) ajutise liikumis- või nägemisfunktsiooni kõrvalekaldega isikule pere- või eriarsti väljastatud teatise alusel, kui tal esineb
  - keskmisele, raskele või sügavale puude raskusastmele vastav liikumis- või nägemisfunktsiooni kõrvalekalle
  - ajutine liikumisfunktsiooni kõrvalekalle, mis tingib liikumisabivahendi kasutamise, või ajutine nägemisfunktsiooni kõrvalekalle.

Parkimiskaart antakse välja puuet tõendavale dokumendile märgitud puude raskusastme **kehtivuse perioodiks, kuid mitte kauemaks kui 5 aastaks**. Ajutise liikumis- või nägemisfunktsiooni kõrvalekalde korral antakse parkimiskaart välja funktsiooni kõrvalekalde tõenäolise möödumise perioodiks, kuid mitte kauemaks kui 6 kuuks. Ajutise parkimiskaardi tähtaega pikendatakse täiendavaks 6 kuuks üksnes pere- või eriarsti tõendi alusel.

Tallinna Transpordiameti linnatranspordi osakond võtab vastu taotlusi ja väljastab liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki parkimiskaarte

Linnavalitsuse Teenindusbüroos

(Roosikrantsi tn poolne sissekäik, laud 3).

Vabaduse väljak 7. Peauksest on ligipääs ratastoolikasutajatele.

Vastuvõtuajad: E 08.15–18.00, T–N 08.15–17.00, R 08.15–14.00, lõuna 12.00–13.00 (reedel lõunat ei ole).

Info telefonil 640 4456

Parkimiskaarte väljastatakse tasuta.

Kaardi taotlemiseks esita kaardi väljastajale

1. isikut tõendav dokument (pass, ID-kaart või juhiluba)
2. puude raskusastme ja lisakulude tuvastamise otsus
3. ajutise kõrvalekalde korral eriarsti väljastatud teatis
4. parkimiskaarti taotleva isiku foto (3 x 4 cm).

EESTKOSTE SEADMISE KORRALDAMINE

puuetega inimeste eestkosteõiguse (materjalide vormistamise ja nende kohtus esindamise) taotlemiseks tuleb pöörduda kohalikku sotsiaalhoolekande osakonna töötaja poole. Linnaosavalitsus vormistab eestkosteks vajalikud dokumendid ja esitab vajalikud materjalid kohtule vastavalt Tallinna Linnavalitsuse 26.10.2011 määrusele nr 118 „Eestkoste korraldamise ja teostamise kord“. Teenuse osutamisega seotud vaidlusi lahendab linnaosa vanem, kelle haldusaktiga mittenõustumisel saab pöörduda linnavalitsuse või maavanema poole.

ELUASE

Sotsiaaleluaseme taotluste vastuvõtmine ja eluaseme eraldamise eelduseks on see, et olete oma elukohajärgses linnaosa valituses eluruumi taotlejana arvele võetud.

Munitsipaaleluaseme taotluste vastuvõtmine ja eluaseme eraldamine toimub vastavalt eluasemekomisjoni töökorrale. Arvestust eluruumide üürimist taotlevate isikute üle peetakse eraldi eluruumi mitteomavate, tagastatud eluruumide üürnike ja elamistingimuste parandamisel abi vajavate isikute osas. Elamistingimuste parandamisel abivajavatena võetakse arvele: isikud, kes kasutavad üürilepingu alusel Tallinna linna omandis olevat varisemisohklikku või kastuskõlbamatut eluruumi; üksi elavad vanurid ja vanuritest paarid, puudega isikud, kellel ei ole seadusjärgseid ülalpidajaid või kes vajavad kõrvalabi või kelle kasutuses olevas eluruumis ei ole võimalik nende hooldamist korraldada; vähekindlustatud, lastega pered, kes vajavad sotsiaalteenuseid; teistel mõjuvatel sotsiaalsel põhjustel.

Eluruumi eraldamise eelduseks on see, et olete oma elukohajärgses linnaosa valituses eluruumi taotlejana arvele võetud. Pöördu elukohajärgsesse linnaosa valitusesse ja esita avaldus.

HOOLEKANDEASUTUSSE SUUNAMINE

Sobiva hooldusasutuse leidmiseks ning hooldusele suunamiseks pöördu elukohajärgsesse sotsiaalhoolekande osakonda. Seda saab teha nii klient ise kui ka tema seaduslik esindaja. Kaasa võta isikut tõendav dokument.

HÄIREKESKUSE TEENUS SMS-112

Hädaabisõnumeid numbrile 112 saab saata eesti ja vene keeles päästjate, kiirabi või politsei appi kutsumiseks tasuta sõnumeid. Teenuse kasutamiseks tuleb luua kasutajakonto aadressil <https://sms.112.ee>. Abi teenusega registreerumisel saab infotelefonilt 1524, e-posti teel: 1524@112.ee või kuulmis- ja kõnepuuetega inimeste liitudest ja kodadest. Infot registreerimise kohta leiata <http://www.rescue.ee/hairekeskus/projekt-sms112>.

Häirekeskus

Erika 3, 10416 Tallinn
Lisainfo: Edvi Freiberg
Päästeala infotelefonil 1524
e-post: edvi.freiberg@112.ee
koduleht: <http://www.rescue.ee/390>

HÄIRENUPUTEENUS

Häirenuputeenus on suunatud eakatele ja puuetega inimestele, kes tulenevalt oma tervislikust seisundist võivad sattuda abitusse olukorda. See teenus võimaldab kutsuda abi eelkõige situatsioonides, kus klient ei ole võimeline liikuma ja iseseisvalt abistajatele ust avama, näiteks arstiabi ootamatu vajaduse korral, millele lisandub võimetus liikuda; nn isikuabi ootamatul vajadusel (kukkumine, ajutine liikumisvõimetus, siseruumidesse lõksujäämine jmt); päästeteenust vajavates situatsioonides (tulekahju, plahvatus jmt). Teenuse kasutamise eelduseks on lauatelefoni olemasolu kliendi kodus ja juurdepääs kliendi eluruumi. Isiku eluruumi paigaldatakse kahepoolset sidet võimaldav hädaabisüsteem, mida saab kasutada ööpäevaringselt.

Häirenupuga abi kutsumine maksab kliendile operaatori paketi põhise hinna ja seadme korrashoiuks tehtavate testkõnede kulu. Seadmete paigalduse ning hoolduse eest tasub Tallinna linn. Taotlemiseks tuleb pöörduda elukohajärgsesse sotsiaalhoolekande osakonda.

Teenust korraldab

MTÜ Tallinna Hoolekande Keskus

Suur-Sõjamäe 6a, Tallinn
Telefon: 644 4047
E-post: imbi.eesnets@thk.ee
Kodulehekülg: www.thk.ee/

IGAPÄEVAELU TOETAMISE TEENUS

Igapäevaeltu toetamise teenuse kohta, mis on suunatud vaimupuudega ja psüühikahäirega inimestele, saad lugeda töötamise toetamise teenuse alt.

raske ja sügava vaimupuudega inimeste igapäevaeltu toetamine

MTÜ Erivajadustega Inimeste Toetusühing Tugiliisu

Maleva 16, 11711 Tallinn
Telefon: 660 5067
E-post: agne@vaimukad.ee
Kodulehekülg: www.vaimukad.ee/tugiliit/est/

psüühikahäirega isikute igapäevaelu toetamine

MTÜ Merimetsa Tugikeskus

Merimetsa tee 1, 10614 Tallinn
Telefon: 656 7524
E-post: info@merimetsa.ee
Kodulehekülg: www.merimetsa.ee

raske ja sügava vaimu- või liitpuudega inimeste igapäevaelu toetamine

Päevakeskus Käo

Pae 37, 11414 Tallinn
Telefon: 672 0696
E-post: merike.merirand@kaokeskus.ee
Kodulehekülg: www.kaokeskus.ee

keskmise ja raske vaimupuudega inimeste igapäevaelu toetamine

Tallinna Puuetega Noorte Keskus Juks

Pihlaka 10, 11211 Tallinn
Telefon: 655 9452
E-post: juks@juks.ee
Kodulehekülg: www.juks.ee

Igapäevaelu toetamine juhtumikorralduse meetodil – individuaalne tugi inimese tavapärasel elukeskkonnas

Tallinna Vaimse Tervise Keskuse kogukonnatöö meeskond

A.Weizenbergi 20B, 10150 Tallinn
Telefon: 627 6644 või 627 6643
E-post: kogukond@mhcenter.ee
Kodulehekülg: www.mhcenter.ee

Igapäevaelu toetamine päevakeskuses – loovad, toetavad ja teraapilised rühmategevused

Tallinna Vaimse Tervise Keskuse Pelguranna tegevus- ja teraapiakeskus

Pelguranna 31, 10312 Tallinn
Telefon: 661 8023
E-post: paevakeskus@mhcenter.ee

Igapäevaelu toetamine päevakeskuses klubimaja mudelil

Tallinna Vaimse Tervise Keskuse Haabersti klubimaja

Õismäe tee 105a, 13515 Tallinn
Telefon: 657 9458
E-post: klubimaja@mhcenter.ee

Igapäevaelu toetamine päevakeskuses

Tallinna Vaimse Tervise Keskuse Lasnamäe töö- ja tegevuskeskus

Pae 19, 11414 Tallinn

Telefon: 634 5600

E-post: lasnamaekeskus@mhcenter.ee

Kodulehekülg: www.mhcenter.ee

Teabetuba

Õismäe tee 105a, 13515 Tallinn

Telefon: 670 0171

E-post: info@mhcenter.ee

INFOMATERJALIDE VALMISTAMINE TALLINNAS ELAVATELE

NÄGEMISPUUDEGA INIMESTELE

Teenuse eesmärgiks on nägemispuudega inimestele infomaterjalide valmistamine (info-, teabe-, ilukirjandus- ja vabaharidusalaste) materjalide skaneerimine ja helikandjale lugemine.

MTÜ Põhja-Eesti Pimedate Ühing

Tondi 8a, 11313 Tallinn

Teenuse koordineerija on Christel Sogenbits

Telefon: 58 44 0521

E-post: christel.chrissu@gmail.com

Kodulehekülg: www.ppy.ee

INTERVALLHOIUTEENUSED

Intervallhoiuteenuste eesmärk on toetada raske, sügava või liitpuudega täiskasvanute perekondade toimetulekut parima võimaliku elukvaliteedi tagamiseks, andes vanema(te)le/hooldaja(te)le/eestkostja(te)le võimaluse ajutiseks puhkuseks või erijuhtudel kodust eemalviibimiseks. Lastele osutatakse teenust keskmise, raske või sügava puude korral. Eesmärk on ennetada perekonnas toimetulekuraskusi ja võimaldada vanematele aktiivset osavõttu ühiskondlikust elust.

Teenuse hinna ning omaosalustasu suuruse kehtestab Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet. Lapsevanem, eestkostja või lepinguline hooldaja tasub teenuse eest pärast teenuse kasutamist lastekodu esitatud arve alusel. Igal lapsel on õigus saada teenust vastavalt vajadusele ja lastekodu võimalustele, kuid üldjuhul mitte rohkem kui 30 kalendripäeva aasta jooksul. Erandjuhud lepitakse kokku lapsevanema, eestkostja või lepingulise hooldaja, lapse elukohajärgse sotsiaalhoolekande osakonna ning

lastekodu ja Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti vahel. Teenus on mõeldud eaka toimetulekuvõime toetamiseks pärast haiglas viibimist, kui kodus hooldamine ei ole mõeldav ja pereliikmetele või lähedastele ajutise eemaloleku võimaldamiseks.

Iru Hooldekodu

Hooldekodu tee 2, 13914 Tallinn
Telefon: 606 2802
E-post: aili.vellemae@iruhk.ee
Kodulehekülg: www.iruhk.ee

raske, sügava või liitpuudega isikutele alates 18. eluaastast

Päevakeskus Käo

Pae 37, 11414 Tallinn
Telefon: 6 720 696
E-post: merike.merirand@kaokeskus.ee
Kodulehekülg: www.kaokeskus.ee/

keskmise, raske ja sügava puudega lastele (alates 3. eluaastast)

Tallinna Lastekodu

Pae 37, 11414 Tallinn
Telefon: 6 213 770
E-post: info@tallinnalastekodu.ee
Kodulehekülg: www.tallinnalastekodu.ee/

INVATAKSOTEENUS

Taksoteenus puuetega inimestele osutatakse soodushinnaga taksokaardi alusel Tallinna elanikeregistrisse kantud puudega inimesele sügava ja raske liikumis-, nägemis- või liitpuude korral alates 4. eluaastast tingimusel, et sa ei saa kõrvalabita kasutada ühistransporti. Taotlemiseks pöördu isiklikult teenuse koordineerija poole. Võta kaasa puuet tõendava dokumendi koopia, 1 euro ja arstitõend, millel on kirjas, et oma puude tõttu ei ole võimalik kasutada ühiskondlikku transporti ja millist abivahendit kasutad. Kliendile väljastatakse magnetkaart, mille kehtivus on seotud puude määramise ajaga.

MTÜ Tallinna Puuetega Inimeste Koda

Endla tn 59–104
T–N kella 10–16
Tel/faks: 655 4160
E-post: koda@tallinnakoda.ee
Kodulehekülg: www.tallinnakoda.ee

Taksoteenuse kasutamisel on kuulimiit, millest kliendi omaosalus on ¼. Teenindab Tulika Takso. Tellimine telefonil 612 0030, e-post info@tulika.ee, faks 612 0013; riiklikel pühadel ja erijuhtudel telefon 612 0007. Kuulmispuudega isikud saavad kutsuda takso, saates SMSi numbrile 53 34 5859.

Näiteks 8-eurose arve korral ja taksokaardi esitamisel tasud ise 2 eurot.

Ratastoolibussi taksoteenuse kasutamiseks on vajalik ettetellimine 12 tundi. Teenuse kasutamisel tasub klient 1 euro sõidulustamistasu ja 0,10 eurot/km-lt. Teenindab Termaki Autopargi AS. Tellimine telefonil 612 0030, e-post info@tulika.ee, faks 612 0013; riiklikel pühadel ja erijuhtudel telefon 612 0007. Võimalusel täidetakse tellimused lühema aja jooksul. Tellimisel tuleb teatada taksokaardi number, nimi, sõiduaeg, aadress, telefoninumber ja millist abi vajate; grupisõidul ratastoolikasutajate arv.

ISIKLIKU ABISTAJA TEENUS

Isikliku abistaja teenus on suunatud liikumispuudega täiskasvanutele, raske või sügava nägemispuudega täiskasvanutele, tavakoolis õppivatele nägemis- ja/või liikumispuudega lastele õppeperioodil (koolis) ja neile, kes vajavad abistamist ka kodustes toimingutes, millega nad ise toime ei tule. Tugiisiku teenus on mõeldud raske või sügava vaimupuudega täiskasvanud inimestele. Teenuse taotlemiseks pöördu selle koordinaatori poole. Isik tasub omaosaluse v.a lastele osutatava teenuse puhul koolis.

isikliku abistaja teenus liikumispuudega 17–65-aastastele täiskasvanutele

MTÜ Eesti Iseseisva Elu Keskus

Endla 59, 10615 Tallinn
Telefon: 505 1439
E-post eiek@hot.ee

isikliku abistaja teenus nägemispuudega täiskasvanutele

MTÜ Põhja-Eesti Pimedate Ühing

Tondi 8a, 11313 Tallinn
Telefon: 674 8945
E-post: ppy@ppy.ee
Kodulehekülg: www.ppy.ee

tavakoolis õppivale nägemis- ja/või liikumispuudega lastele koolis ja kodus

MTÜ EIT Tugiliisu

Maleva 16, Tallinn
Telefon: 660 5067
E-post: agne@vaimukad.ee
Kodulehekülg: www.vaimukad.ee/tugiliit/est/

vaimupuudega isikutele vanuses 10–40 eluaastat (tugiisikuteenus)

MTÜ EIT Tugiliisu

Maleva 16, Tallinn

Telefon: 660 5067

E-post: agne@vaimukad.ee

Kodulehekülg: www.vaimukad.ee

KODUTEENUSED

Teenust osutatakse puudega inimestele, eakatele ja toimetulekuprobleemidega lastega peredele. Koduteenused on isikule kodustes tingimustes osutatavad teenused, mis aitavad tal harjumuspärasel keskkonnas toime tulla. Koduteenuste all mõistetakse isiku abistamist koduste ja kodu ning isikliku eluga seotud igapäeva-eluks vajalike toimingute sooritamisel ning asjaajamisel. Koduteenused sisaldavad koduabi ja isikuabi. Sõltuvalt kliendi majanduslikust olukorrast osutatakse teenuseid tasu eest ning osaliselt või täielikult tasuta (otsustab sotsiaalhoolekande osakonna juhataja). Koduteenused on tasuta isikutele, kelle sissetulek on väiksem kui Vabariigi Valitsuse kehtestatud palga alammäär. Taotlemiseks tuleb pöörduda sotsiaalosakonda.

KRIISIABI

Teenuse eesmärk on pakkuda eelkõige Tallinna linna elanikele ning Tallinnas viibivatele inimestele, kuid ka nende lähedastele tasuta lühiajalist psühholoogilist abi traumaatiliste sündmuste, õnnetusjuhtumite ja igapäevaelu kriiside korral.

MTÜ Eluliin

Pärnu mnt 9a, Tallinn

Telefon: 631 4300

E–R kell 9–20, L 10–20

E-post: kriisiabikeskus@tallinnlv.ee

Kodulehekülg: www.eluliin.ee

LAPSEHOIUTEENUS SÜGAVA JA RASKE PUUDEGA LAPSELE

Teenuse eesmärk on toetada hooldamislepingu alusel lapsevanema, eestkostja või lapse hooldaja toimetulekut perekonnas või töötamist. Sihtgrupiks on kuni 18-aastaste (kehtib selle kalendriaasta lõpuni, mil laps saab 18) raske või sügava puudega lapsed eeldusel, et raske või sügava puudega lapse hooldusteenuste vajadus on kirjas lapse rehabilitatsiooniplaanis, lapse hooldamine ei ole samal ajal tagatud teiste sotsiaalteenustega ja laps ei viibi samal ajal haridusasutuses. Teenust võib osutada füüsilisest isikust ettevõtja, juriidiline isik, kohaliku omavalitsuse asutus või valitsusasutuse hallatav asutus, millel on lapsehoiuteenuse osutaja tegevuskoha-

järgse maavanema antud kehtiv tegevusluba. Lapsele tagatakse hooldamine, arendamine ja turvalisus lapsehoidja juures või lapse kodus. Lapsehoidja lähtub oma töös lapsevanema, eestkostja või hooldaja juhistest ning lapse huvidest.

Valige oma lapsele sobiv lapsehoidja ja leppige kokku teenuse osutamise tingimustes. Lapsehoidja leidmisel on abiks majandustegevuse register <http://mtr.mkm.ee/default.aspx?=-otsiteg>. Pöörduge oma elukohajärgse linnaosa valitsuse sotsiaalhoolekande osakonda, kus saate täita teenuse taotlemise avalduse.

LASTEAIAKOHT ERIVAJADUSEGA LAPSELE

Lastehoiu ja alushariduse võimaldamine erivajadusega lastele sobitus- või eri-rühmas (tasandus- või arendusrühmas, keha- nägemis-, kuulmis- või liitpuudega laste rühmas või pervasiivsete arengu-häiretega laste rühmas). Pöördu info saamiseks haridusametisse ja esita avaldus Tallinna laste nõustamiskomisjonile.

HARIDUSTEENUS PÕHIKOOLIS JA GÜMNAASIUMIS

Õpilase toetamine põhihariduse omandamisel saab kooli teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, tuleb õpilasele koostada riiklikes õppekavades sätestatud korras individuaalne õppekava. Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada nõustamiskomisjoni soovitusel.

Tallinna laste nõustamiskomisjon

Nõustamiskomisjon on Tallinna Haridusameti juures tegutsev nõuandev töörühm. Nõustamiskomisjoni ülesanded on soovitada sobiva alushariduse omandamise võimalusi, koolikohustuse täitmise alguse edasilükkamist, koolikohustuslikust east noorema lapse kooli vastuvõtmist, sobivat õppimisvõimalust ja tervislikel põhjustel koduõppe soovitamist. Tegevust korraldab Tallinna Haridusamet. Komisjoni istungid toimuvad E. Vilde tee 69.

Tallinna Haridusamet

Estonia pst. 5a, Tallinn 10143

peaspetsialistilt: Urve Raudsepp-Alt

telefon: 640 4657 või vastuvõtuaegadel

Tallinna laste nõustamiskomisjoni telefon 653 2190

e-post: urve.raudsepp-alt@tallinnlv.ee

Kodulehekülge: <http://www.tallinn.ee/est/haridus/Tallinna-Haridusamet-3>

PROFESSIONAALNE TUGIISIKUTEENUS SÜGAVA VÕI RASKE PUUDEGA LAPSELE

Raske või sügava puudega ning autismispektri häirega laps saab täiskasvanud tugiisiku, kes on lapsele sõbraks ning emotsionaalseks toeks. Tugiisik aitab arendada lapse suhtlemis- ja teisi sotsiaalseid oskuseid ja sisustada tema vaba aega 2-3 tundi nädalas lähtuvalt lapse reaalsest tegevusvõimest ja perekonna vajadustest. Tugiisikud on saanud nii teoreetilise kui ka praktilise väljaõppe Tallinna I Internaatkooli õpetajate poolt ja tugiisikute tegevust juhendab kogenud asjatundja. Teenuse taotlemiseks pöördu elukohajärgsesse sotsiaalhoolekande osakonda. Laps saab kuni aastaks vabatahtliku täiskasvanud tugiisiku, kes on läbinud vastava koolituse.

Tallinna Perekeskus

Asula tn 11
Telefon: 655 6088
E-post: info@pk.ee

PUUETEGA INIMESTE NÕUSTAMINE

Puuetega inimeste nõustamise eesmärgiks on pakkuda psühholoogilist abi, toetada ja soodustada sotsiaalset toimetulekut, suurendada sotsiaalse suhtlemise võrgustikku ning jagada spetsiifilist informatsiooni. Psühholoogiline nõustamine, toimetuleku- ja sotsiaalnõustamine toimub puuetega inimeste ühendustes.

sotsiaalnõustamine

Tallinna Puuetega Inimeste Koda

Endla 59, 10615 Tallinn
Telefon: 655 4160, 656 4048
E-post: tiia@tallinnakoda.ee
Kodulehekülg: www.tallinnakoda.ee

Esmatasandi nõustamiseks võid pöörduda oma puudeliigi tugiühingu esindaja poole.

nägemispuudega isikud ja nende sotsiaalse võrgustiku liikmed

MTÜ Põhja-Eesti Pimedate Ühing

Tondi 8a, 11313 Tallinn
Telefon: 674 8945
E-post: ppy@ppy.ee
Kodulehekülg: www.ppy.ee

kurtide ja vaegkuulmisega isikutele, kes suhtlevad viipekeeles

MTÜ Eesti Kurtide Liit

Nõmme tee 2, 13426 Tallinn
Telefon: 655 2510
E-post: ead@ead.ee
Kodulehekülg: www.ead.ee

vaimupuudega isikutele, nende hooldajatele või nendega seotud isikutele (nt tööandjale)

MTÜ Erivajadustega Inimeste Toetusühing Tugiliisu

Maleva 16, 11711 Tallinn
Telefon: 660 5067
E-post: agne@vaimukad.ee
Kodulehekülg: www.vaimukad.ee/tugiliit/est/

pimekurtidele, pimedatele, nägemis- ja liitpuudega isikutele või nende perekonnaliikmetele

tavakoolis õppivate nägemispuudega laste ja nende perede nõustamine (perepäevadel sünkroontõlge eesti ja vene keelde)

Eesti Pimekurtide Tugiliit

Ehte 7, 10318 Tallinn
Telefon: 674 8497
E-post: info@pimekurdid.ee
Kodulehekülg: www.pimekurdid.ee

nõustamisteenus kuulmispuudega lastele ja nende vanematele

MTÜ Eesti Kuulmispuuetega Laste Vanemate Liit

Ehte 7, 10318 Tallinn
Telefon: 600 8552
E-post: eklvl@eklvl.ee
Kodulehekülg: www.eklvl.ee

PUUETEGA LASTE PÄEVAHOID KOOLIVAHEAJAL

Eesmärk on pakkuda koolivaheaegadel puudega lapsele ea- ja võimetekohast tegevust, et tagada puudega laste perekondadele normaalne elukorraldus laste koolivaheaegadel ja võimaldada vanematel tööl edasi käia. Rakendatakse lastevanemate omaosalust, mis sisaldab toitlustamise ja hügieenitarvetega seotud kulusid. Taotlemiseks tuleb pöörduda sotsiaalhoolekande osakonda või teenuse osutaja poole ja esitada avaldus. Kaasa võtta lapse puuet ja erivajadusi tõendav dokument.

kuulmispuudega laste koolivaheaja sisustamine

MTÜ Eesti Kuulmispuuetega Laste Vanemate Liit

Ehte 7, 10318 Tallinn
Telefon: 600 8552
E-post: eklvl@eklvl.ee
Kodulehekülg: www.eklvl.ee

vaimu ja/või liitpuudega laste koolivaheaegade sisustamine

MTÜ Meie lapsed

Tallinna Tondi Põhikoolis
Tondi tn 40, Tallinn
Telefon: 553 4329
E-post: marianne.laater@gmail.com
Kodulehekülg: <http://web.zone.ee/meielapsed/>

nägemispuudega laste koolivaheaja sisustamine

MTÜ Jumalalaegas

Pühavaimu tn 4, Tallinn
Telefon: 53 83 8129
E-post: laegas@laegas.ee
Kodulehekülg: www.laegas.ee

PÄEVATEGEVUS JA PÄEVAHOIUTEENUS

Päevategevuse ja päevahoiuteenuse eesmärk on toetada perekondade toimetulekut parima võimaliku elukvaliteedi tagamisel, võimaldada hooldajale ajutist puhkust ning pakkuda klientidele loovat tegevust turvalises keskkonnas. Päeva- ja intervallhoiuteenust saavad kasutada raske või sügava vaimu- ning liitpuudega täiskasvanud ja lapsed. Kaasa võtta rehabilitatsiooniplaan ning vabas vormis avaldus. Teenuse osutamisel rakendatakse omaosalust. Pöördu elukohajärgsesse sotsiaalhoolekande osakonda või teenuse pakkuja poole.

päevahoid raske ja sügava vaimu- ning liitpuudega täiskasvanutele

Päevakeskus KÄO

Pae 37, 11414 Tallinn
Telefon: 672 0696
E-post: merike.merirand@kaokeskus.ee
Kodulehekülg: www.kaokeskus.ee

päevahoid raske ja sügava vaimu- ning liitpuudega lastele

Päevakeskus KÄO

Käo 53, 11317 Tallinn
Telefon: 677 3495
E-post: kaokeskus@kaokeskus.ee
Kodulehekülg: www.kaokeskus.ee

autistide rühm

Tallinna Tugikeskus Juks

Kadaka tee 153c, Tallinn
Telefon: 673 7949 või 53 00 1072
E-post: juks@juks.ee
Kodulehekülg: www.juks.ee/index.php

töokeskus

Ehitajate tee 82, Tallinn
Telefon: 661 6644
E-post: workcenter@juks.ee

arenduskeskus

Pihlaka 10, Tallinn
Telefon: 655 9452
E-post: juks@juks.ee

RAAMATUKOGU KODUTEENINDUS

Koduteenindus on eriteenus, mida Tallinna Keskraamatukogu pakub eakatele ja liikumispuudega inimestele. Koduteenindus kasutab raamatukogu üldfondi teavikuid. Ühtlasi pakume rändkoguteenust meditsiini- ja hooldusasutustele.

Tallinna Keskraamatukogu

Estonia pst 8, 15044 Tallinn
Telefon: 683 0920 ja 683 0960
E-post: keskraamatukogu@tln.lib.ee
Kodulehekülg: www.keskraamatukogu.ee

TOETATUD ELAMISE TEENUS

Toetatud elamise teenuse eesmärk on vaimupuudega ja psüühikahäirega inimestele iseseisva igapäevaelu võimaluse loomine turvalise ning toetava elukeskkonna kaudu ja hoolekandetasutusse sattumise ennetamine. Toetatud elamise teenus on riiklik vaimupuudega noortele ja psüühikahäiretega inimestele suunatud teenus. Suunab Sotsiaalkindlustusameti juhtumikorraldaja rehabilitatsiooniplaani alusel. Psüühikahäirega isikutel on nõutav ka arsti suunamine. Teenuse taotlemiseks pöördu teenuse osutaja poole. Isik peab olema esitanud taotluse elamispinna saamiseks ja ta on võetud järjekorda.

vaimupuudega ja psüühikahäiretega noortele

MTÜ Erivajadustega Inimeste Toetusühing Tugiliisu

Maleva 16, 11711 Tallinn
Telefon: 660 5067
E-post: agne@vaimukad.ee
Kodulehekülg: www.vaimukad.ee/tugiliit/est/

psüühikahäiretega inimestele

Tallinna Vaimse Tervise Keskus ja Pelguranna tugikodu

Pelguranna 31, 10312 Tallinn

Telefon: 661 8157

E-post: tugikodu@mhcenter.ee

Kodulehekülg: www.mhcenter.ee

TRANSPORDITEENUS PUUDEGA INIMESTELE

Teenust saavad taotleda vähemalt kolmeaastased isikud, kelle elukohana on rahvastikuregistrisse kantud Tallinn ja kes on sügava või raske liikumis-, nägemis- ja/või liitpuudega (üks puue on liikumispuue), kes kasutavad liikumisabivahendeid ja ei saa iseseisvalt (kõrvalabita) kasutada ühistransporti. Eelarveliste vahendite olemasolul osutatakse teenust ka sügava vaimupuudega isikutele.

Teenuse taotlus esitatakse elukohajärgsele sotsiaalhoolekande osakonnale, koos teenuse vajadust tõendavate dokumentidega (avaldus, rehabilitatsiooniplaan; Sotsiaalkindlustusameti ekspertiisi otsuse koopia puude kohta; nõustamiskomisjoni otsus (vajadusel); suunamiskiri teenusele (taastusravi, rehabilitatsiooniteenuse, dialüüsi vms puhul). Taotlejalt võib nõuda täiendavaid dokumente. Teenuse osutamist alustatakse regulaarveo korral hiljemalt kahe nädala jooksul alates taotluse esitamisest. Regulaarveo teenust osutatakse isikule tema registrijärgsel aadressil Tallinna linna piires, ilma saatjata. Erivedude korraldamine toimub sotsiaalhoolekande osakonna kaalutletud otsuse alusel. Tellimuste kinnitamine toimub Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti poolt. Kinnitatud tellimused edastatakse transpordi osutajale. Teenust osutatakse rahvastikuregistri järgsel aadressil või Tallinna piires ka avalduses märgitud aadressil. Teenuse kasutajal on kohustus täita teenuse saamise tingimusi. Teenuse osutamise aeg ühe isiku kohta ühe veo korral ei tohi regulaarvedude korral ületada 1h ja 15 min. Rehabilitatsiooniteenustele ja taastusravile teenindatakse isikuid kuni viis korda (edasi-tagasi) ühes kalendriaastas. Teenus on kasutajatele tasuta.

Teenust osutab

Termaki Autopargi AS

Kadaka tee 70b, 12618 Tallinn

Telefon: 673 9331

E-post: aime.klasen@termak.ee

Kodulehekülg: www.termak.ee

TRANSPORDITEENUS TÖÖKOHTA SÕIDUKS

Teenust saavad kasutada põhikohaga töötavad ratastoolis isikud. Selleks tuleb esitada avaldus koordinaatorile ja lisada puuet tõendava otsuse koopia ning perearsti teatis invatranspordi vajaduse kohta. Avalduste kinnitamine toimub Tallinna Sot-

siaal- ja Tervishoiuametis, mis saadab kinnitatud tellimused transpordi osutajale. Transport saabub vastavalt avalduses märgitud aadressile. Vajalikud muudatused graafikus tuleb kokku leppida teenuse osutajaga telefoni teel. Teenust pakub Termaki Autopargi AS. Teenus on ratastooli kasutajale tasuta.

Töobussiringi transporditeenust koordineerib

Tallinna Puuetega Inimeste Koda

Endla tn 59–104
T, K, N kella 10 – 16
Telefon: 655 4160
E-post: koda@tallinnakoda.ee
Kodulehekülg: www.tallinnakoda.ee

TUGITEENUSED JA KOOLITUSED

Perekoolitusprogramm on suunatud psüühiliste erivajadustega (skisofreenia ja teised sarnased psüühikahäired) täisealiste haigete pereliikmetele ja lähedastele. Noorte toetusgrupp TEIS keskendub vaimse tervise probleemidega esmahaigestunud noortele. Teabetuba pakub sotsiaalnoustamist ja kogemusnoustaja teenust ka pereliikmetele ning lähedastele, kes soovivad tuge ja teavet psüühikahäirega toimetulemiseks ning üldist informatsiooni vaimse tervise teenustest.

Kogemusnoustamisel jagab oma teadmisi ja kogemusi inimene, kellel on diagnoositud psüühikahäire, kuid kellel endal on haigusest paranemise kogemus. Kogemusnoustaja aitab sarnase probleemiga inimestel paremini taastuda.

Sotsiaalnoustamine on sotsiaaltöötajalt isikule vajaliku teabe andmine tema sotsiaalsetest õigustest ja seadustest ning abistamine konkreetsete sotsiaalsete probleemide lahendamisel edaspidise toimetuleku soodustamiseks.

Tallinna Vaimse Tervise Keskuse rehabilitatsioonimeeskond

(perekoolitusprogramm skisofreeniahaige lähedastele)

Kopli 25, 10412 Tallinn
Telefon: 627 6646 ja 58 18 9832
E-post: meeskond@mhcenter.ee
Kodulehekülg: www.mhcenter.ee

Tallinna Vaimse Tervise Keskuse Pelguranna tegevus- ja teraapiakeskus

(noorte toetusgrupp TEIS)

Kopli 25, 10412 Tallinn
Telefon: 646 6604 ja 58 18 9835
E-post: paevakeskus@mhcenter.ee

Tallinna Vaimse Tervise Keskuse teabetuba

(sotsiaalnõustamine, kogemusnõustamine)

Õismäe tee 105a, 13515 Tallinn

Telefon: 670 0171

E-post: info@mhcenter.ee

TÖÖTAMISE TOETAMINE

Töötamise toetamise teenus hõlmab psüühiliste erivajadustega isikute töötamise toetamist nii avatud tööturul kui ka töötamist nn kaitstud töökohal. Teenus on mõeldud isikutele, kes vajavad pidevat juhendamist, julgustamist ja tuge. Klientidele makstakse tehtud töö eest töötasu. Suunajaks on Sotsiaalkindlustuseameti juhtumikorraldaja. Tulevane töötaja peab olema töötukassas arvel tööotsijana või töötuna.

psüühiliste erivajadustega inimestele

MTÜ EIT Tugiliisu

Maleva 16, 11711 Tallinn

Telefon: 660 5067

E-post: agne@vaimukad.ee

Kodulehekülg: www.vaimukad.ee

töötamise toetamine ja kaitstud töötamine psüühiliste erivajadustega isikutele

MTÜ Merimetsa Tugikeskus

Merimetsa tee 1, 10614 Tallinn

Telefon: 656 7524

E-post: info@merimetsa.ee

Kodulehekülg: www.merimetsa.ee

kaitstud töökeskus nägemispuudega inimestele

MTÜ Pimedate Töökeskus Hariner

Laki 7, 10621 Tallinn

Telefon/faks: 58 05 1584

E-post: natalja@hariner.ee

Kodulehekülg: www.hariner.ee

pimemassööride töö- ja koolituskeskus

MTÜ Eesti Pimemassööride Ühing

Tondi tn 8a, Tallinn

Teenust pakutakse Hariduse 6

Telefon: 557 5310

E-post: jannejerva@hot.ee

töötamise toetamine ja kaitstud töötamine psüühiliste erivajadustega isikutele

Tallinna Tugikeskus Juks

Pihlaka 10, 11211 Tallinn
Telefon: 655 9452
E-post: juks@juks.ee
Kodulehekülg: www.juks.ee

psüühikahäirega inimestele

Tallinna Vaimse Tervise Keskus

Haabersti klubimaja
Õismäe tee 105a, 13515 Tallinn
Telefon: 657 9455
E-post: klubimaja@mhcenter.ee
Kodulehekülg: www.mhcenter.ee

kaitstud töötamine psüühikahäiretega isikutele

Tallinna Vaimse Tervise Keskuse Lasnamäe töö- ja tegevuskeskus

Pae 19, 11414 Tallinn
Telefon: 634 5600 ja 56 56 2361
E-post: lasnamäekeskus@mhcenter.ee

VAEGNÄGIJATE USALDUSTELEFON JA VEEBINÕUSTAMINE

Vaegnägiijate usaldustelefoni ja veebinõustamise all peetakse silmas nägemispuudega isikute eesti- ja venekeelset anonüümset nõuande- ja usaldustelefoni, mis toimib tavakõne hinnaga (vastavalt operaatori hinnakirjale) ning e-nõustamist. Eesmärgiks on eelkõige ära kuulata klientide muresid ja probleeme ning samaaegselt nõustada neid kõigis sotsiaalvaldkondades, alates puudega seonduvatest probleemidest (toetused, puude määramine vms) kuni pensionite, vajalike riiklike ja kohalike institutsioonide tutvustamise, kontaktide edastamise ning tugigruppe ühendavate kolmanda sektori ühingutesse suunamiseni.

MTÜ Jumalalaegas

Pühavaimu 4, Tallinn
Infotelefon: 608 8860 (E–R 9.00–12.00)
E-nõustamine: laegas@laegas.ee (ööpäevaringselt)
Vastus tuleb hiljemalt järgmise tööpäeva jooksul.
Kodulehekülg: www.laegas.ee

VIIPEKEELE KURSUSED

Viipekeele kursusi korraldatakse kuulmispuuetega laste vanematele ja kuulmispuudega lastega tegelevatele töötajatele. Huvi korral pöördu teenuse osutaja poole.

MTÜ Eesti Kuulmispuuetega Laste Vanemate Liit

Ehte 7, Tallinn

Telefon: 600 8552 või 520 1428

E-post: eklvl@ekvl.ee

Kodulehekülg: www.eklvl.ee

VIIPEKEELE TÖLKETEENUS

Viipekeele tõlketeenuse registreeritud kasutajatele luuakse aasta alguses virtuaalne rahaline konto, mille piires isik saab kasutada vabalt valitud teenuse osutaja teenust. Teenuse osutajatest, kellega on koostöölepe, annab teavet Eesti Kurtide Liit. Konto loomiseks ja teenuse saamiseks peavad esmakordsed taotlejad pöörduma koordinaatori poole. Ressursi olemasolul, avatakse konto. Tallinna eelarvest finantseeritakse olmetõlk teenust sh puudest tingitud asjaajamisel tervishoiuasutustes, ametiasutustes, õigusalasest asjaajamises või koosolekutel. Teenuse maht ühele isikule aastas sõltub teenuse osutaja/firma/MTÜ poolt kehtestatud hinnast.

Tellimused teenuse saamiseks tuleb esitada hiljemalt 3 päeva enne teenuse vajaduse tekkimist.

Teenuse osutamist koordineerib

Eesti Kurtide Liit

Nõmme tee 2, 3.korrus, 13426 Tallinn

Vastuvõtuajad: E 10.00–13.00 ja K 15.00–18.00

Telefon: 655 2510 (vastuvõtuaegadel) või 56 56 0287

SMS: 56 56 0287

Faks: 655 2510

E-post kaire.papp@ead.ee

Koduleht: www.ead.ee

VÖLANÕUSTAMISE TEENUS

Võlanõustamise teenus on suunatud isikutele, kes on sattunud või sattumas majanduslikesse raskustesse. Võlanõustamine koosneb neljast nõustamisalasest elemendist: finants-juriidilisest, psühhosotsiaalsest, elulis-praktilisest ja pedagoogilis-preventiivsest nõustamisest. Kaasa võta isikut tõendav dokument ning dokumendid võlakohustuste kohta.

Tallinna Sotsiaaltöö Keskus

Kauge 4, Tallinn

Info ja registreerimine: tööpäeviti kl 9–16

Telefon: 666 0886

E-post: volanoustaja@swcenter.ee

Võlanõustamine toimub tööpäeviti (ka õhtuti) ja laupäeviti järgnevatel aadressidel:

Kauge 4 (ligipääs ka liikumispuudega inimestel)

Tuulemaa 6

Akadeemia tee 34, kabinet 105.

Kodulehekülg: <http://www.swcenter.ee/volanoustajate-vastuvott>

***Näiteks** võid pöörduda võlanõustaja poole, kui sul on makseraskused (üürivõlg, telefonivõlg, laen eraisikult või pangalt, liising, järelmaks, maksuvõlg, trahvid, viivised, elatisraha võlg, krediitkaardi võlg, eluasemelaen, õppelaen, käendus vms).*

ÕIGUSNÕUSTAMINE

Õigusnõustamine on vähekindlustatud isikute nõustamine õigusalastes küsimustes, tasuta juriidilise konsultatsiooni võimaldamine vähekindlustatud isikutele.

SA Õigusteenuste Büroo

Vajalik eelregistreerimine (telefoni teel).

Address: J. Köhleri 7, III korrus, 11101 Tallinn

Telefon: 601 5122

Faks: 601 5120

E-post: sekretar@otb.ee

Kodulehekülg: www.otb.ee

ÖÖPÄVARINGNE HOOLDUS

Teenust osutatakse korraga kuni 12-le täisealisele isikule, kellel on raskest või püsivast psüühikahäirest tingitud erivajadus ja kes vastab järgnevatele kriteeriumitele: raske või sügav vaimupuue, töövõime kaotus vähemalt 80%, rehabilitatsiooniplaani tegevuskavas soovitus ööpäevaringsele hooldamisele suunamiseks.

Ööpäevaringne hooldusteenus sisaldab kliendi juhendamist ja abistamist igapäevaelus vajalike toimingute sooritamisel, 3 toidukorda päevas, aktiveerivatesse tegevustesse kaasamist, ööpäevaringse ohutuse tagamist kliendile, tervishoiuteenuse osutaja ravijuhiste s.h raviskeemi järgimist. Teenuse taotlemiseks pöördu Sotsiaalkindlustusametisse.

Teenust osutab:

Tallinna Tugikeskus Juks

Kadaka tee 153c, 12615 Tallinn

Telefon: 673 7949 ja 53 00 1072

E-post: kadaka@juks.ee

Kodulehekülg: www.juks.ee

ÜLDHOODLDEKODU TEENUS

Üldhooldekoduteenus eesmärk on kindlustada eelkõige üksi elavate eakate, kelle toimetulekut ei ole võimalik tagada teiste sotsiaalteenuste või muu abi osutamisega, ööpäevaringne hooldamine üldhooldekodus. Taotlemiseks pöörduda elukohajärgse linnaosa sotsiaalhoolekande osakonda. Tallinna linna kaasfinantseerimisel esitab taotleja elukohajärgsele linnaosa valitsusele kirjaliku avalduse. Eesti hooldekodude kontaktid leiad Sotsiaalministeeriumi koduleheküljelt <http://www.sm.ee/sinule/eakale/hoolekandeesutused.html>.

Tallinna eakatele osutab hooldekoduteenust

Iru Hooldekodu

Hooldekodu tee 2, 13914 Tallinn

Telefon: 606 2802

E-post: iru@iruhk.ee

Kodulehekülg: www.iruhk.ee

PUUETEGA INIMESTE SPORDITEGEVUSE TOETUS

Sporditegevuse toetus on ette nähtud spordiklubidele ja -koolidele 4–19-aastaste Tallinna laste, noorte ja puuetega harrastajate ning püsiva töövõimetusega (vähemalt 40%) inimeste sporditegevuse korraldamiseks. Pöördu puuetega inimeste spordiga tegeleva ühingu poole. Muu spordiinfo saamiseks külasta Tallinna spordiportaali.

Spordiklubi saab määrata aadressil <http://www.tallinn.ee/est/sport/Spordiklubi-maaramine>.

Toetuse saamise põhitingimused:

1. harrastaja on rahvastikuregistri andmetel Tallinna elanik
2. harrastaja on spordiklubi või -kooli nimekirjas
3. teovõimelise harrastaja või harrastaja seadusliku esindaja sooviavaldus (elektroniline märge, avaldus) ühe spordiklubi või -kooli kasuks (Elektronilise kinnituse saab teha läbi kodanikuportaali www.eesti.ee, täpsemate juhiste saamiseks vaadake menetluse käiku.)
4. harrastajate rühmaga tegeleb vähemalt II kvalifikatsioonitasemega treener.

PUUETEGA INIMESTE ÜHINGUD TALLINNAS

Paljud puudega inimesed ja nende pereliikmed on koondunud erinevatesse ühingutesse, et seista oma huvide ja õiguste eest. Tugiühingus on võimalik saada teadmisi oma puudeliigi kohta, jagada oma kogemusi ning saada tuge sarnaste kogemustega inimestelt, leida lahendusi muredele, võtta osa koolitustest ja leida uusi sõpru.

Ühingud kuuluvad omakorda maakondlikesse puuetega inimeste kodadesse ning puudeliikide ja diagnooside järgi üleriigilistesse puuetega inimeste liitudesse. Tallinna puuetega inimeste ühingud on moodustanud katusorganisatsiooni, mille eesmärgiks on esindada ja kaitsta puuetega inimeste huve Tallinnas ja selle lähiehitistes.

Tallinna Puuetega Inimeste Koda

Endla 59, 10615 Tallinn

Telefon/faks: 656 4048

E-post: koda@tallinnakoda.ee

Kodulehekülg: www.tallinnakoda.ee

TALLINNA PUUETEGA INIMESTE KOJA LIIKMED

Tallinna Puuetega Inimeste Koja liikmeteks võivad olla Tallinnas asuvad mittetulundusühingud, mille liikmeteks on Tallinnas ja Harjumaal elavad puuetega inimesed ja/või nende hooldajaid.

Tallinna Liikumispuudega Inimeste Ühing

Esimees: Jüri Järve
Aadress: Endla 59,
10615 Tallinn
Tel: 6 543 556 või 5 010 127
E-post: tliy@tliy.ee
Kodulehekülg: www.tliy.ee

Tallinna Invaspordiühing (liikumispuudega inimeste spordiklubi)

Esinaise: Rita Goruškina
Aadress: Endla 59,
10615 Tallinn
Tel: 6 567 804 või 5 548 505
E-post: ritasport@hotmail.ee
Kodulehekülg:
tallinnainvaspordiyhing.
blogspot.com

Kohanemiskeskus Danko (vähihaigeid koondav ühing)

Esinaise: Irina Kosenkova
Aadress: Endla 59,
10615 Tallinn
Tel: 6 350 216 või 53 472 167
E-post: danko98@hotmail.ee

Põhja-Eesti Pimedate Ühing

Esimees: Kristiina Peetsalu
Aadress: Tondi 8a,
11313 Tallinn
Tel: 6 748 945 või 55 667 878
Faks: 6 748 001
E-post: esimees@ppy.ee,
ppy@ppy.ee
Kodulehekülg: www.ppy.ee

Põhja-Eesti Neeruhaigete Selts

Kontaktisik: Ester Kukkur
Aadress: Paldiski mnt 68,
10617 Tallinn
Tel: 58 145 534
E-post: eses@hotmail.ee

Tugiühendus Võimalus (vaimupuudega inimeste ja perede ühendus)

Esinaise: Õilme Niitepõld
Aadress: Endla 59,
10615 Tallinn
Tel: 6 443 701 või 55 527 960
E-post: niite@hotmail.ee

Liikumispuudega Laste Tugiühing

Esinaise: Külli Urb
Aadress: Endla 59, 10615 Tallinn
Tel: 6 564 048 või 55 672 585
E-post: kylli@samm.ee
Kodulehekülg: www.samm.ee

Tallinna Arengupuudega Inimeste Tugiühing

Kontaktisik: Elvi Lageda
Aadress: Endla 59,
10615 Tallinn
Tel: 5 226 811
E-post: elvi.lageda@mail.ee

Tallinna Suhkruhaigete Selts

Juhataja: Ulvi Tammer-Jäätes
Aadress: Endla 59, 10615 Tallinn
Tel: 5 119 001, faks: 5 070 091
E-post: ulvi.tammer@diabetes.ee
Kodulehekülg: www.diabetes.ee/
seltsid/tallinn

Tallinna Epilepsiaühendus

Esimees: Tiiu Kolga
Kontaktisik: Riina Kruus
Aadress: Nõmme tee 63A-1,
11311 Tallinn
Tel: 6 557 289 või 55 52 0858
E-post: riina@epilepsialiit.ee

Elulõng (psüühikahäiretega inimesi koondav ühing – *hetkel väheaktiivne*)

Merimetsa Tugikeskus

(psüühikahäiretega inimeste töökeskus)

Tegevdirektor: Saima Kalgan
Aadress: Merimetsa tee 1,
10614 Tallinn
Tel/faks: 6 567 530
E-post: info@merimetsa.ee
Kodulehekülg: www.merimetsa.ee

Nõmme Vaegkuuljate Selts

Esimees: Rein Järve
Aadress: Toompuiestee 10,
10137 Tallinn
Tel/faks: 6 616 394, 58 26 2730
E-post: reinjarve@hot.ee

Tallinna ja Harjumaa Kurtide Ühing

Esimees: Maret Õun
Projektijuht: Tiiu Hermat
Aadress: Nõmme tee 2,
13426 Tallinn
Faks: 6 773 288, SMS 534 5779
E-post: thky@thky.ee
Kodulehekülg: www.thky.ee

Tallinna ja Harjumaa Kutsehaigete Ühing

Esinaine: Eve Kõlkar
Aadress: Endla 59,
10615 Tallinn
Tel: 6 701 288 või 55 682 154
E-post: nalla123@hotmail.ee

Sclerosis Multiplexi Tallinna Ühing

Juhatuse esimees:
Pille-Katrin Siilmann-Levin
Aadress: Endla 59, 10615 Tallinn
Tel: 5 077 411
E-post: pillekatrin@smk.ee

Tallinna Parkinsonihaiguse Selts

Esimees: Eero Kaalep
Aadress: Endla 59-204,
10615 Tallinn
Tel: 53 448 050
E-post: ekaalep@hotmail.ee
Kodulehekülg: www.parkinson.ee

Pimedate Töökeskus Hariner

Esimees: Eduard Borissenko
Tegevdirektor: Natalja Fedotova
Aadress: Laki tn 7, 10621 Tallinn
Tel/faks: 6 563 497
E-post: info@hariner.ee
Kodulehekülg: www.hariner.ee

Tallinna Reumaühendus

Kontaktisik: Küllly Kikas
Aadress: Magdaleena Polikliinik,
Pärnu mnt 104-111, 11312 Tallinn
Tel: 5 250 943
E-post: kyllikikas@hotmail.ee

Tallinna ja Harjumaa Vaegkuuljate Ühing

Esimees: Külliki Bode
Aadress: Toompuiestee 10,
10137 Tallinn
Tel: 6 616 394 või 53 478 422
E-post: info@thvk.ee
Kodulehekülg: www.thvk.ee

Põhja-Eesti Autismi Liit

Esimees: Ivica Mägi
Aadress: Endla 59, 10615 Tallinn
Tel: 5 169 605
E-post: info@autism.ee
Kodulehekülg: www.autism.ee

Nõmme Puuetega Laste Vanemate Tugiühing (hetkel väheaktiivne)

TALLINNA PUUETEGA INIMESTE TEGEVUSKESKUS

Tallinna Puuetega Inimeste Tegevuskeskus on Tallinna Puuetega Inimeste Koja hallatav keskus, mis on avatud kõikidele huvilistele

E–R 10.00–18.00

sisetegevusteks (ringide töö, koolitused, koosolekud jmt) 9.00–19.00, kokkuleppel ka kauem; laupäeval sisetegevusteks 11.00–16.00 (kokkuleppel kauem) ja pühapäeval vastavalt vajadusele eelneval kokkuleppel.

Address: Endla 59, 10615 Tallinn
Administraatori tel/faks: 6 564 048
E-post: koda@tallinnakoda.ee
Kodulehekülg: www.tallinnakoda.ee

Keskuses on puuetega inimeste ühingutel võimalik läbi viia

- 1) informatsiooni- ja nõustamistegevust
- 2) koolitustegevust
- 3) erinevate teenuste ja projektide koordineerimist
- 4) sotsiaalset rehabilitatsiooni, kultuuri- ja sporditegevust.

Klientidel on võimalik

- 1) osaleda puuetega inimeste organisatsioonide töös
- 2) osaleda koolitustel, üritustel, vaba aja tegevuses
- 3) saada informatsiooni ja esmatasandi nõustamist
- 4) kasutada arvutit, internetti
- 5) lugeda ajalehti, raamatuid
- 6) osta puuetega inimeste valmistatud käsitööd
- 7) osta abivahendeid ja inkontinentsitarbeid.

Tasub teada

Tallinna Abitelefon	1345
Kiirabi, tuletõrje, hädaabi	112 kuulmispuudega inimestele SMS-112
Politsei	110
Perearsti nõuandetelefon	1220
Pensioniameti info	16 106
Haigekassa	16 363
Invataksotäotlemine	655 4160
Invataksotellimine	612 0030
Tallinna Puuetega Inimeste Koda	656 4048, 655 4161
Haridusamet	640 4590
Sotsiaal- ja Tervishoiuamet	645 7440
Spordi- ja Noorsooamet	640 4585
Töötukassa	610 4060
Tööõigusabi	640 4452
Päästeala infotelefon	1524
Munitsipaalpolitsei	14 410
Ohvriabi	658 5087
Eluliini usaldustelefon	655 8088
Õigusabi vähekindlustatutele	601 5122
Tööinspektsiooni infotelefon	640 6000
Vaegnägijate usaldustelefon	608 8860
Kriisiabi	631 4300
Usaldustelefon	126

Tallinna Puuetega Inimeste Koda
www.tallinnakoda.ee

Eesti Puuetega Inimeste Koda
www.epikoda.ee

Sotsiaalkindlustusamet
www.ensib.ee

Sotsiaalministeerium
www.sm.ee

Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet
www.tallinn.ee

Töötukassa
www.tootukassa.ee

Haigekassa
www.haigekassa.ee

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liit
www.elil.ee

Eesti Kurtide Liit
www.ead.ee

Eesti Pimedate Liit
www.pimedateliit.ee

Eesti Vaimupuudega Inimeste Tugiliit
www.vaimukad.ee

Liikumispuuetega inimeste ligipääsetavuse info
www.liikumisvabadus.invainfo.ee

Tallinna Puuetega Inimeste Koda

Registrinumber: 80010550

Endla 59, 10615 Tallinn

Telefon: 656 4048

E-post: koda@tallinnakoda.ee

Kodulehekülg: www.tallinnakoda.ee

Kontonumber: 1120181691 Swedbank

Kõigi Tallinna linnas puuetega inimestele osutatavate teenuste info on kättesaadav internetis aadressil www.tallinn.ee

Teatmik on elektrooniliselt allalaetav www.tallinnakoda.ee > trükised ja materjalid